

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W PŁOŃSKU
ZA 2020 r.**

Sporządził i przedstawił :

ZARZĄD BANKU

Płońsk, marzec 2021 rok

SPIS TREŚCI

I Ogólne informacje o Banku	3
1. Władze Banku	3
2. Organizacja i sieć placówek	6
3. Pracownicy Banku	6
4. Członkowie Banku i fundusze własne	7
5. Majątek Banku i inwestycje finansowe	7
II Uwarunkowania ogólne prowadzonej działalności	9
III Charakterystyka podstawowych obszarów działalności Banku	11
1. Działalność depozytowa	13
2. Działalność kredytowa	14
3. Pozostała działalność	15
IV Sytuacja finansowa Banku i wykonanie wyniku	16
1. Bilans	16
2. Rachunek zysków i strat	16
V Działalność inwestycyjna Banku	17
VI Wskaźniki finansowe charakteryzujące działalność Banku w 2020 r.	18
VII Komunikacja z klientem i członkami Banku	21
VIII Społeczna działalność Banku	23
IX Działalność marketingowa Banku	23
X System zarządzania Bankiem	24
1. System zarządzania ryzykiem	25
2. System kontroli wewnętrznej	35
XI Przewidywane warunki realizacji wyniku finansowego w 2020 r.	37
XII Pozostałe informacje	40

I. OGÓLNE INFORMACJE O BANKU

Nazwa	Bank Spółdzielczy w Płońsku
Forma prawna	Spółdzielnia
Fundusz założycielski	53 317 056,68 PLN
KRS	0000049877
REGON	000508945
NIP	5670005918
Kraj siedziby	Rzeczpospolita Polska
Siedziba	Płońsk
Adres	09-100 Płońsk ul. Płocka 28
Telefon	(23) 663 09 31
Faks	(23) 671-17-22
Strona internetowa	www.bsplonsk.pl

1. Władze Banku

Najważniejszym organem Banku jest Zebranie Przedstawicieli w liczbie 45 delegatów, wybieranych na zebraniach grup członkowskich. Działalność Banku nadzoruje Rada Nadzorcza, wybierana na okres 4-letniej kadencji. Działalnością Banku kieruje Zarząd, powołany przez Radę Nadzorczą na czas nieokreślony.

W okresie sprawozdawczym Rada Nadzorcza i Zarząd pracowały w następującym składzie:

Imię i nazwisko	Funkcja
Wojciech Rutkowski	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Maciej Biernatowicz	Z-ca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Jerzy Granuszewski	Sekretarz Rady Nadzorczej
Adam Brzeszkiewicz	Członek Rady Nadzorczej
Jan Golacik	Członek Rady Nadzorczej
Jadwiga Kocik	Członek Rady Nadzorczej
Emilia Leszczyńska	Członek Rady Nadzorczej – Członek Komitetu Audytu
Andrzej Liberek	Członek Rady Nadzorczej – Przewodniczący Komitetu Audytu
Leonard Milewski	Członek Rady Nadzorczej
Iwona Skalska	Członek Rady Nadzorczej- Członek Komitetu Audytu

W okresie sprawozdawczym działalnością Banku kierował Zarząd w składzie:

	Funkcja
Dariusz Konofalski	Prezes Zarządu
Wioleta Ciulińska	Wiceprezes Zarządu ds. finansów i bezpieczeństwa
Robert Malinowski	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych

Zebranie Przedstawicieli

Sprawozdawcze Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Płońsku odbyło się w 16 lipca 2020 r.

PORZĄDEK OBRAD ZEBRANIA PRZEDSTAWICIELI BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W PŁOŃSKU
zwołanego na dzień 16.07.2020 r.

1. Otwarcie Zebrania Przedstawicieli.
2. Wybór Przewodniczącego i Sekretarza, stanowiących Prezydium Zebrania.
3. Stwierdzenie przez Przewodniczącego prawidłowości zwołania Zebrania Przedstawicieli oraz jego zdolności do podejmowania uchwał.
4. Przyjęcie porządku obrad.
5. Wybór Komisji:
 - 1) Mandatowo - Skrutacyjnej,
 - 2) Uchwał i Wniosków,
 - 3) ds. Odpowiedniości.
6. Przyjęcie protokołu z Zebrania Przedstawicieli odbytego 12.12.2019 r.
7. Omówienie sytuacji Banku Spółdzielczego w Płońsku po połączeniu z Bankiem Spółdzielczym w Załuskach.
8. Sprawozdanie Zarządu z:
 - 1) działalności Banku w 2019 roku wraz z propozycją kierunków rozwoju działalności bankowej i społeczno - kulturalnej na lata 2020 – 2021,
 - 2) wykonania uchwał z poprzedniego Zebrania Przedstawicieli.
9. Sprawozdanie niezależnego Biegłego Rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Płońsku oraz przyłączonego Banku Spółdzielczego w Załuskach oraz wniosek Zarządu w sprawie podziału nadwyżki bilansowej za 2019 rok.
10. Sprawozdanie Rady Nadzorczej z działalności w 2019 r. oraz wnioski Rady dotyczące :
 - 1) przyjęcia sprawozdania finansowego i podziału nadwyżki bilansowej,
 - 2) oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku i Zarządu jako organu kolegialnego,

- 3) udzielenia członkom Zarządu absolutorium za 2019 r.,
- 4) oceny funkcjonowania w Banku Polityki wynagradzania oraz stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.
11. Sprawozdanie Komisji ds. Odpowiedniości z oceny odpowiedniości w 2019r. członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej jako organu kolegialnego.
12. Dyskusja nad sprawozdaniami.
13. Podjęcie uchwał w sprawach:
 - 1) zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Banku w 2019 roku oraz sprawozdania finansowego za rok 2019,
 - 2) zmiany Procedury oceny kompetencji kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku,
 - 3) oceny odpowiedniości Rady Nadzorczej,
 - 4) udzielenia absolutorium członkom Zarządu,
 - 5) zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej z działalności w 2019 r.,
 - 6) podziału nadwyżki bilansowej Banku za 2019 r.,
 - 7) zbycia nieruchomości położonej w Ludwikowie, gm. Joniec,
 - 8) zbycia nieruchomości położonej w Proboszczewicach, gm. Joniec,
 - 9) zbycia nieruchomości położonej w Zakroczymiu, gm. Zakroczym,
 - 10) zbycia nieruchomości położonej w Załuskach, gm. Załuski,
 - 11) zbycia nieruchomości położonej w Kroczewie, gm. Załuski,
 - 12) zbycia nieruchomości położonej w Sochocinie, gm. Sochocin.
14. Sprawozdanie Komisji Uchwał i Wniosków oraz podjęcie uchwały w sprawie kierunków rozwoju działalności bankowej i społeczno - kulturalnej Banku na lata 2020 – 2021.
15. Wręczenie nagród zasłużonym pracownikom Banku.
16. Zamknięcie obrad.

Zarząd wykonując swoje obowiązki odbył 62 posiedzenia, na których podejmował decyzje kredytowe, zapoznawał się i analizował otrzymywane materiały zgodnie z zakresem i częstotliwością wynikającą z systemu informacji zarządczej. Podjęto 165 uchwał, które dotyczyły bieżącej działalności, między innymi wprowadzających zmiany w procedurach produktowych oraz regulacjach dotyczących zarządzania ryzykiem bankowym.

Zadania realizowane były w strukturze organizacyjnej dostosowanej do skali prowadzonej przez Bank działalności oraz wymogów obowiązujących przepisów prawa i rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego.

Sytuacja ekonomiczno – finansowa Banku podlegała ocenie KNF, Banku Zrzeszającego oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia.

2. Organizacja i sieć placówek

Bank Spółdzielczy w Płońsku wpisany jest do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000049877. Zgodnie ze Statutem, Bank działał na obszarze całego kraju. Faktycznie jednak Bank prowadził działalność na północnym Mazowszu, gdzie posiada swoje placówki. Siedziba Banku znajduje się w Płońsku.

Bank na dzień 31.12.2020 roku prowadził działalność za pośrednictwem niżej wymienionych placówek:

1. Oddział w Baboszewie
2. Oddział w Ciechanowie
3. Oddział w Dzierżąni
4. Oddział w Mławie
5. Oddział w Nowym Mieście z Bankowym Punktem Obsługi w Jońcu
6. I Oddział w Płońsku z Bankowym Punktem Obsługi w Starostwie w Płońsku i Bankowym Punktem Obsługi w Ojrzeniu
7. II Oddział w Płońsku
8. Oddział w Sochocinie
9. Oddział w Załuskach

3. Pracownicy Banku

Zadania ujęte w Strategii działania Banku na lata 2020-2022 oraz w planie ekonomiczno – finansowym realizował profesjonalny zespół pracowników Centrali i Oddziałów. Ponad 85 % pracowników Banku posiada wykształcenie wyższe oraz Europejski Certyfikat Bankowca.

Bank zatrudnia pracowników na podstawie umów o pracę, z tego 87% na czas nieokreślony. Efektywne zatrudnienie średnioroczne za 2020 r. wyniosło 136 pracowników, z tego 62 osób zatrudnionych było w Centrali, natomiast 80 osób w Oddziałach. W przeliczeniu na pełne etaty na dzień 31.12.2020 r. Bank zatrudniał 141 pracowników.

Potrzeba podnoszenia kwalifikacji i ukierunkowanego rozwoju kadry skutkowałą szeregiem szkoleń o różnorodnej tematyce bankowej. W 2020 r. pracownicy oraz kadra kierownicza wzięli udział w 61 szkoleniach zewnętrznych i 24 szkoleniach wewnętrznych. Z uwagi na wprowadzone obostrzenia w kraju z powodu pandemii COVID – 19, od koniec I kwartału 2020 r. sposób szkoleń zewnętrznych uległ modyfikacji. Pracownicy Banku uczestniczyli w szkoleniach zdalnie, które były realizowane w formule kilkugodzinnych spotkań on-line, co pozwoliło na realizację planu w obszarze niezbędnych szkoleń.

W zakresie szkoleń wewnętrznych realizowana była między innymi tematyka w zakresie oferty kredytowej i depozytowej, przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz defBankPro – w zakresie AML, a także RODO oraz BHP i P.POŻ. Wśród istotnych i licznych szkoleń przeprowadzanych dla pracowników operacyjnych Oddziałów były szkolenia związane z wdrożeniem Wspólnej Platformy Informatycznej, w obszarach: kredyty, depozyty (rachunki), operacje kasowe, Def 3000/CB, Def3000/GL, RMS, MIS, CMR, ITR, cDAD.

Pracownicy oraz Zarząd Banku Spółdzielczego w Płońsku brali również udział w bezpłatnych seminariach i konferencjach organizowanych głównie n-line przez KNF, ZBP, KZBS i BIK związanych z tematyką zagadnień bankowych. Do tej grupy szkoleń należą również szkolenia przeprowadzone przez firmy ubezpieczeniowe dotyczące produktów ubezpieczeniowych.

Tematyka szkoleń zewnętrznych dla pracowników dostosowana była również do bieżących potrzeb Banku i dotyczyła m.in.: zmian w regulacjach wewnętrznych uwzględniające nowe przepisy prawne EBA i BION, zmian legislacyjno - prawnych dotyczących banków, wdrożenia Rekomendacji H, zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej (IRRBB) w świetle wytycznych EBA i Rekomendacji G, zmian w działalności banków od 2021 roku, dofinansowania do wynagrodzeń z Tarczy PFR oraz wybranych zagadnień ze sprawozdawczości obowiązkowej w świetle rozporządzenia UE 2020/429.

Szkolenia prowadzone były przez kadrę kierowniczą Banku oraz firmy zewnętrzne, w większości współpracujące z bankami zrzeszającymi. Koszty szkoleń w 2020 r. wyniosły 28,6 tys. zł.

4. Członkowie Banku i fundusze własne

Fundusze własne Banku (bilansowe) na koniec omawianego okresu wynosiły 84 057 tys. zł i w stosunku do stanu z końca 2019 r. wzrosły o 6,00 %. Szczegółowe dane zaprezentowano w **Tabelach nr 16 i 17**.

W 2020 roku podwyższeniu uległ poziom funduszu udziałowego do kwoty 1 919,1 tys. zł. W omawianym okresie w poczet nowych członków przyjęto 4 udziałowców. Fundusz udziałowy podwyższył się o 0,6 tys. zł. W strukturze funduszy własnych Banku na dzień 31.12.2020 r. fundusz udziałowy stanowił 2,28 %. Udziałowcami było 2192 członków, w tym trzy osoby prawne. Średni stan udziału wynosił 876 zł. Strukturę właścicielską Banku z podziałem na poszczególne Grupy Członkowskie przedstawiają **Tabele nr 1 i 2**.

Tabela 1. Struktura właścicielska Banku

	31.12.2019 r.	01.01.2020r.	31.12.2020 r.
Liczba członków Banku ogółem:	1799	2238	2192
1. Osoby fizyczne	1797	2235	2189
2. Osoby prawne	2	3	3
Fundusz udziałowy (w tys. zł)	1 637,7	3 106,7	1 919,1

Tabela 2. Struktura ilościowa członków wg Grup Członkowskich

Grupy Członkowskie		31.12.2019 r	01.01.2020r.	31.12.2020 r.
		Ilość	ilość	ilość
1	Miasto i Gmina Płońsk	650	1089	1071
2	Gmina Baboszewo	197	197	195
3	Gmina Nowe Miasto, Gmina Joniec	366	366	362
4	Powiat Ciechanów i powiat Mława	70	70	70
5	Gmina Dzierżążnia	516	516	494

5. Majątek Banku i inwestycje finansowe

Majątek finansowy Banku na dzień 31.12.2020 r. stanowiły akcje i udziały o wartości 8 277,7 tys. zł. Strukturę akcji i udziałów przedstawia **Tabela nr 3**.

Tabela 3. Struktura akcji i udziałów

I	AKCJE	Stan na 31.12.2020 r. (w tys. zł)
1	Spółdzielcza Grupa Bankowa S.A	28,3
2	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	7 536,4
3	Centrum Finansowe S.A.	206,0
II	UDZIAŁY	
1	SSOZ BPS	7,0
2	CRUZ Sp. z o.o.	500,0
	RAZEM	8277,7

W analizowanym okresie majątek finansowy Banku nie uległ zmianie.

W 2020 r. Bank poniósł nakłady inwestycyjne zwiększające wartość środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych w łącznej kwocie **1 378,6** tys. zł, przeznaczając środki finansowe głównie na prace remontowo-modernizacyjne, wyposażenie placówek Banku oraz bezpieczeństwo informatyczne. Szczegółowe omówienie nakładów inwestycyjnych zawarto w Rozdziale V.

Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 16 591,4 tys. zł, w tym wartości niematerialne i prawne – 115,4 tys. zł. Aktywa trwałe netto stanowiły 19,74 % funduszy własnych (bilansowych).

Na dzień 31.12.2020 r. Bank posiadał aktywa do zbycia o wartości 5 614,2 tys. zł.

W celu zachowania norm płynności Bank wolne środki pieniężne inwestował w lokaty międzybankowe w Banku Zrzeszającym, głównie z terminem zapadalności do 1 m-ca, jak również w inne instrumenty finansowe na rynku pieniężnym i kapitałowym.

Zdywersyfikowany portfel inwestycji finansowych na koniec ubiegłego roku według wartości bilansowej wynosił 290 524,5 tys. zł i stanowił 29,36 % aktywów netto.

Szczegółowe dane dotyczące udziału poszczególnych inwestycji pieniężnych w aktywach netto Banku obrazuje **Tabela nr 4**.

Tabela 4. Udział inwestycji finansowych w aktywach netto Banku

	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa wg. stanu na dzień 31.12.2020 r. (tys. zł)	Struktura aktywów netto w %
1	Lokaty w Banku Zrzeszającym	46 251,9	4,67
2	Obligacje skarbu państwa	58 725,0	5,93
	Obligacje BGK	3 036,5	0,31
3	Obligacje podmiotów finansowych w tym:	12 547,8	1,27
	-Banku BPS S.A.	11 044,1	1,12
	- IT Card S.A.	1 503,7	0,15
4	Bony pieniężne NBP	153 000,0	15,47
5	Obligacje JST	11 890,8	1,20
6	Jednostki uczestnictwa SGB Bankowy	5 072,5	0,51
	R A Z E M	290 524,5	29,36

W 2020 r. Bank nie inwestował w kolejne w obligacje Banku BPS SA .

Przychody z inwestycji finansowych stanowiły 8,83 % wyniku z działalności bankowej, zaś średnia rentowność wyniosła **0,83 %**.

II. UWARUNKOWANIA OGÓLNE PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI

Rok 2020 był bardzo trudny dla całej gospodarki światowej z uwagi na utrzymującą się pandemię. Sytuacja związana z szerzeniem się zakażeń, wprowadzanymi ograniczeniami była zmienna i nieprzewidywalna. Gospodarka polska doświadczyła recesji, po raz pierwszy od początku lat dziewięćdziesiątych. Według danych GUS, Produkt Krajowy Brutto zmniejszył się w 2020r. o 2,8%, wobec 4,5% wzrostu w 2019r. Czynnikiem, który był odpowiedzialny za spadek PKB było osłabienie popytu krajowego, w tym konsumpcji i inwestycji z uwagi na pandemię i wprowadzenie administracyjnych ograniczeń aktywności gospodarczej. Banki reagowały bardzo szybko dostosowując się do zmieniającej rzeczywistości, udoskonalając rozwiązania zapewniające stałą komunikację z klientami, zaś znaczna część pracowników sprawnie dostosowała się do realiów pracy zdalnej. Na koniec grudnia 2020r. działalność prowadziło 30 banków komercyjnych, 530 banków spółdzielczych oraz 36 instytucji kredytowych. Biorąc pod uwagę aktywa, banki komercyjne stanowiły 89,6 % rynku, zaś sektor bankowości spółdzielczej 7,1%. Ponad 44% udziału w aktywach miały banki z kapitałem Skarby Państwa. Podobnie jak w latach poprzednich, również w 2020r. utrzymywała się tendencja spadkowa w zakresie liczby zatrudnionych w sektorze bankowym. W grudniu 2020 r. w bankach zatrudnionych było 149 tys. pracowników, czyli o 8 tys. osób mniej niż na koniec 2019 roku.

Wyniki sektora w dużym zakresie były powiązane z koniunkturą gospodarczą i funkcjonowaniem w okresie częściowego zamknięcia gospodarki, jak również zmiany w zakresie polityki monetarnej. W marcu 2020r. Rada Polityki Pieniężnej istotnie obniżyła topy procentowe – podstawowa stopa referencyjna została obniżona o 0,5 pkt %, co oznaczało, że stopa referencyjna wyniosła 1%. Ponownie w kwietniu obniżono stopy o następne 0,5 pkt %, i po raz trzeci w czerwcu 2020r., tym razem do poziomu 0,1%. Decyzje te istotnie wpłynęły na spadek wyniku odsetkowego, który jest głównym źródłem dochodów dla banków. Najmocniej zmiany te odbiły się na wynikach banków spółdzielczych.

W 2020 r. w wynikach banków mocno ciążyły wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny. Rada BFG dopiero w lutym 2021r. podjęła uchwałę obniżającą łączną kwotę składek na fundusz gwarancyjny banków o 30% w porównaniu z rokiem poprzednim.

Banki w 2020 r. wykazały łączny zysk w wysokości ok. 7,8 mld zł., wobec 13,8 mld zł przed rokiem, czyli aż o 43,8 % mniejszy niż w roku 2019. Negatywny wpływ na wynik sektora miało pogorszenie wyniku z tytułu rezerw i utraty wartości (o 4,1 mld zł), a także pogorszenie wyniku z odsetek (o 2,1 mld zł), które tylko w pewnym stopniu zostało zrekompensowane przez poprawę wyniku z tytułu prowizji (o 1,5 mld zł). Wynik finansowy netto banków spółdzielczych zmniejszył się w stosunku do grudnia 2019r. o 83,1 mln zł (do 505 mln zł), co było konsekwencją pogorszenia wyniku z tytułu odsetek (o 638 mln zł), a także wzrostu kosztów ogólnego zarządu (o 61 mln zł), co było w pewnym stopniu zrekompensowane poprzez poprawę wyniku z tytułu rezerw i utraty wartości (o 418 mln zł).

Wskaźniki efektywności, w porównaniu z latami poprzednimi, charakteryzowały się dalszym spadkiem. Wskaźnik ROE zmniejszył swoją wartość o 3,35 pkt % w okresie rocznym , osiągając w 2020r. poziom 3,38%, zaś wskaźnik ROA zmniejszył się o ponad połowę o 0,35 pkt % w stosunku do roku poprzedniego,

osiągając poziom 0,34 %. Według danych KNF, na koniec grudnia 2020r. 25 banków wykazało łączną stratę w wysokości 1,5 mln zł. Banki te miały ok. 8,5 % udział w aktywach sektora bankowego.

Wolumen kredytów w sektorze niefinansowym i budżetowym wzrósł o 1,4 % r/r, osiągając poziom 1,24 bln zł., co oznacza osłabienie dynamiki r/r w porównaniu ze stanem na koniec grudnia 2019r. o 2,8 p.p. W sektorze spółdzielczym należności od jednostek samorządu terytorialnego wzrosły o 5,5% r/r tj. o 589 mln zł., wobec wzrostu o 7,0 % r/r (5,5 mld zł.) w sektorze komercyjnym. Wyraźny wzrost należności odnotowano w segmencie kredytów mieszkaniowych gospodarstw domowych i przedsiębiorstw (o 9,9% r/r w bankach spółdzielczych, wobec 7,4 % bankach komercyjnych). Poziom kredytów dla gospodarstw zwiększył się o 3, % do wysokości 773 mld zł. Portfel złotych kredytów mieszkaniowych wzrósł o 357,9 mld zł. (tj. o 10,2 % r/r) Struktura kredytów gospodarstw domowych w Polsce była zdominowana przez kredyty mieszkaniowe, które stanowiły 63 % portfela, a w dalszej kolejności kredyty konsumpcyjne (23%) i pozostałe należności (14 %)

Wskaźniki jakości udzielanych przez banki kredytów utrzymywały się w minionym roku mimo trudności gospodarczych, na stabilnym poziomie, do czego przyczyniły się wdrożone moratoria kredytowe umożliwiające zawieszenie spłat zarówno gospodarstw domowych, jak i przedsiębiorstw. Jakość należności banków spółdzielczych od podmiotów niefinansowych i budżetowych (należności ze stwierdzoną utratą wartości do należności ogółem) wyniosła na koniec grudnia 2020r. 7,38% (wobec 6,48 % w sektorze komercyjnym) Słabsza jakość w sektorze spółdzielczym jest konsekwencją przede wszystkim wyraźnie wyższego poziomu kredytów ze stwierdzoną utratą wartości w segmencie kredytów dla MSP (17,85 %, wobec 12,18 % w sektorze komercyjnym), przy czym w bankach spółdzielczych kredyty dla MSP stanowią 98,4 % portfela kredytów dla przedsiębiorstw, wobec 51,8 % w sektorze komercyjnym.

Na koniec grudnia 2020 r. dynamika wolumenu depozytów (podmioty niefinansowe i budżetowe) w sektorze bankowym ukształtowała się na wyraźnie wyższym poziomie w porównaniu do odnotowanego przed rokiem (14,8 % r/r, wobec 9,1 % r/r w grudniu 2020 r.) W sektorze komercyjnym odnotowano poprawę rocznej dynamiki wolumenu depozytów o 5,6 pp, tj. do 14,6 %, zaś w sektorze spółdzielczym tempo wzrostu przyspieszyło o 2,2 pp. (do 12, 0 % r/r)

Roczny przyrost depozytów w sektorze bankowym (o 200,41 mld zł) był konsekwencją poprawy wolumenu depozytów od sektora niefinansowego (o 165,34 mld zł) oraz sektora budżetowego (o 35,07 mld zł). Duży wzrost depozytów na rachunkach MŚP wynikał z programów pomocowych w ramach tarczy Polskiego Funduszu Rozwoju.

Na koniec grudnia 2020r. sektor spółdzielczy w porównaniu z sektorem komercyjnym charakteryzował się wyższym udziałem depozytów od jednostek samorządu terytorialnego w depozytach ogółem (12,3 % wobec 7,3 % w sektorze komercyjnym).

Na dobrym poziomie znajdowały się wskaźniki adekwatności kapitałowej. Według danych na koniec grudnia 2020 r. łączny współczynnik kapitałowy całego sektora bankowego wynosił 20,97 %, co oznacza, iż w stosunku do stanu na koniec 2019 r. zwiększył się o 1,89 pp., zaś współczynnik kapitału Tier I wyniósł w tym samym okresie 18,77 % (o 1,74 pp. wyżej niż na koniec 2019 r.). W relacji do końca 2019 r. fundusze własne wzrosły o 10,7 %, podczas gdy kwota aktywów ważonych ryzykiem wzrosła w tym okresie o 0,8 %, zaś kapitał podstawowy Tier I wzrósł o 11,1 % r/r

III. CHARAKTERYSTYKA PODSTAWOWYCH OBSZARÓW DZIAŁALNOŚCI BANKU

W omawianym okresie Bank realizował zadania nakreślone w „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Płońsku na lata 2020 – 2022”.

Głównym celem strategicznym Banku Spółdzielczego w Płońsku, w latach 2020 – 2022 jest zwiększenie skali i efektywności działania poprzez wzmocnienie pozycji i atrakcyjności rynkowej Banku.

Powyższy główny cel strategiczny przekłada się na funkcjonalne cele strategiczne Banku, które uporządkowane zostały w układzie **trzech strategii kierunkowych**:

- Banku **Bezpiecznego**,
- Banku **Solidnego**,
- Banku **Przyjaznego**,

Cel strategiczny	Strategia kierunkowa	Perspektywa	Cele szczegółowe
ZWIĘKSZENIE SKALI I EFEKTYWNOŚCI DZIAŁANIA	Bank Bezpieczny	KLIENTA	Modernizacja zasobów informatycznych w celu świadczenia nowoczesnych usług bankowych, dedykowanych zapewnieniu cyberbezpieczeństwa minimalizacji strat operacyjnych oraz ryzyka utraty reputacji.
		BANKU	Automatyzacja procesów obsługi klienta i back office, doskonalenie metod zarządzania Bankiem i ryzykiem w celu minimalizacji ryzyka oraz optymalizacji kosztów działania w tym IT jak również wzrost efektywności działania.
	Bank Solidny	KLIENTA	Wzrost aktywności handlowej oraz zwiększenie nasycenia produktami u dotychczasowych klientów.
		BANKU	Zapewnienie zasobów kapitałowych do dalszego rozwoju oraz poprawa jakości aktywów.
	Bank Przyjazny	KLIENTA	Stałe usprawnianie narzędzi i metod komunikacji z Klientami, Udziałowcami i Interesariuszami Banku.
		BANKU	Stałe usprawnianie procesów zarządczych z wykorzystaniem nowych technologii.
WZMOCNIENIE POZYCJI I ATRAKCYJNOŚCI	Bank Bezpieczny	KLIENTA	Rozwój oferty produktów w kierunku nowych preferencji rynku (kanały elektroniczne).
		BANKU	Modernizacja zasobów informatycznych oraz oferty produktowej w celu świadczenia nowoczesnych i konkurencyjnych usług bankowych, umożliwiających zwiększenie udziału w rynku lokalnym.

	Bank Solidny	KLIENTA	Wzrost kompetencji i umiejętności, zwłaszcza handlowych, pracowników Banku
		BANKU	Dostosowanie oferty produktów i usług do potrzeb klientów poprzez rozwój oferty produktów w kierunku nowych preferencji rynku (w tym kanały elektroniczne).
	Bank Przyjazny	KLIENTA	Promowanie wartości członkostwa oraz atrakcyjności oferty dla Klienta Banku zgodnie z misją i wizją oraz preferencjami perspektywicznych segmentów rynku.
		BANKU	Budowa wizerunku Banku jako pożądanego pracodawcy, zaufanego partnera biznesowego i dobrze zarządzanego podmiotu rynku finansowego.

Realizację zadań oraz wykonanie planu ekonomiczno – finansowego w 2020 r. determinowały czynniki zewnętrzne takie jak:

1. zmniejszenie dochodów odsetkowych w związku z decyzjami RPP o trzykrotnym obniżeniu oprocentowania do rekordowo niskich stóp procentowych,
2. wzrost stopy bezrobocia,
3. wzrost depozytów klientów i spadek kredytów w związku z wypłatą środków z Polskiego Funduszu Rozwoju
4. zauważalne pogorszenie kondycji finansowej większości branż,
5. konkurencja ze strony banków spółdzielczych i komercyjnych.

oraz czynniki wewnętrzne:

1. zaangażowanie znacznej części pracowników w nowe projekty informatyczne (definiowanie i testowanie nowych rozwiązań, szkolenia),
2. reakcja Banku na spadające przychody odsetkowe poprzez zmniejszanie kosztów odsetkowych i zwiększanie opłat i prowizji,
3. dostosowanie się do warunków obsługi klienta w okresie pandemii,
4. duża rotacja pracowników i wzrost oczekiwań odnośnie wynagrodzeń.

Bank Spółdzielczy w Płońsku wypracował zysk brutto w wysokości 5 490,2 tys. zł co daje realizację założeń w 127,68%. Na skutek wzrostu depozytów oraz wyemitowania obligacji własnych i zaciągnięcia pożyczki podporządkowanej w SSOZ odnotowano wzrost sumy bilansowej o 19,03%. Niżej niż zakładano ukształtował się poziom obligacji kredytowego (realizacja planu 96,22%), dynamika wzrostu wynosząca 18,87% jest na poziomie zadawalającym. Wskaźnik jakości portfela kredytowego na 31.12.2020 r. wynosił 14,13 % i był wyższy niż rok wcześniej, przed przyłączeniem BS Załuski o 8,55 p.p.. Wskaźniki efektywności działania ukształtowały się następująco: suma bilansowa na jednego efektywnie zatrudnionego wynosiła 7 275,8 tys. zł, wskaźnik ROA netto – 0,34% oraz ROE netto – 4,81%. Wskaźnik kosztów C/I wynosił 61,71%. Bezpieczny poziom wykazywały fundusze własne, które pomimo wypłat udziałów oraz obciążeniu stratą BS Załuski, według CRR/CRD IV wyniosły 81 358,0 mln zł. Fundusze własne na dzień

31.12.2020 r. zapewniły wskaźniki adekwatności kapitałowej na dobrym poziomie tj.: współczynnik kapitału podstawowego TIER I wynosił 13,33%. oraz łączny współczynnik kapitałowy – 16,78%.

1.Działalność depozytowa

W analizowanym okresie depozyty zgromadzone w Banku wynosiły **892 499** tys. zł (wartość nominalna bez odsetek). W odniesieniu do stanu na 01.01.2020 r. po przyłączeniu Banku Spółdzielczego w Załuskach nastąpił ich wzrost o 106 557 tys. zł, tj. o 37,2 %.

Mając dobrą pozycję płynnościową Bank realizował politykę stabilizacji oprocentowania depozytów. Bank nie prowadził specjalnych akcji pozyskiwania depozytów.

Strukturę depozytów wg podmiotów prezentuje **Tabela nr 5.**

Tabela 5. Struktura depozytów wg podmiotów.

Depozyty	31.12.2019 r.		01.01.2020 r.		31.12.2020 r.		Dynamika 2020/01.01.2020
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
	(w tys. zł)		(w tys. zł)		(w tys. zł)		
Przedsiębiorców	194 659	30%	200 318	26%	281 372	31%	140%
Rolników	55 459	9%	84 414	11%	108 771	12%	129%
Osób prywatnych	315 104	48%	411 647	52%	391 848	44%	95%
Jednostki samorządowe	75 459	12%	79 515	10%	98 623	11%	124%
Pozostałych podmiotów	9 683	1%	10 047	1%	11 878	1%	118%
DEPOZyty OGÓŁEM	650 364	100%	785 942	100%	892 499	100%	114%
Bieżące	352 486	54%	414 199	53%	636 461	71%	154%
Terminowe	297 879	46%	371 743	47%	256 039	29%	69%

Struktura podmiotowa depozytów wskazuje na dywersyfikację źródeł ich pochodzenia. Stan środków zdeponowanych na rachunkach osób prywatnych w analizowanym okresie wynosił 391 848 tys. zł, co stanowiło 44% depozytów ogółem. Kolejnym znaczącym źródłem depozytów były rachunki przedsiębiorców, na których zaewidencjonowano 281 372 tys. zł. Ich udział w strukturze depozytów wyniósł 31 %. Środki na rachunkach rolniczych wynosiły 108 771 tys. zł i stanowiły 12 % ogółu depozytów. Środki budżetów wyniosły 98 623 tys. zł, co stanowiło 11 % portfela depozytów. Stan depozytów pozostałych podmiotów zamknął się kwotą 11 878 tys. zł, co stanowiło jedynie 1 % ogółu depozytów.

Na koniec omawianego okresu na rachunkach bieżących zgromadzono środki w wysokości 636 461 tys. zł (71% depozytów ogółem), zaś na rachunkach terminowych 256 039 tys. zł (29% depozytów ogółem).

W 2020 r. Bank prowadził 14 537 sztuk rachunków bieżących klientów. W poszczególnych segmentach klientów poziom rachunków był stabilny. W porównaniu z 2019 r. nastąpił 14% wzrost liczby rachunków bieżących. Najwyższy wzrost odnotowano wśród rachunków dla rolników, zaś spadek wśród rachunków samorządu. Strukturę rachunków bieżących wg podmiotów prezentuje **Tabela nr 6**

Tabela 6. Rachunki bieżące wg podmiotów w Banku Spółdzielczym w Płońsku

- Zestawienie nie zawiera otwartych rachunków VAT.

Lp.	Rachunki bieżące	31.12.2019 r.		31.12.2020 r.		Dynamika 2020/2019
		Ilość (szt.)	Struktura	Ilość (szt.)	Struktura	
1	Przedsiębiorców	1 094	8,6%	1 368	9,4%	125%
2	Rolników	1 594	12,5%	2 427	16,7%	152%
3	Osób prywatnych	9 217	72,2%	10 078	69,3%	109%
4	Samorządów	590	4,6%	317	2,2%	54%
5	Pozostałych podmiotów niefinansowych	267	2,1%	347	2,4%	130%
RAZEM		12 762	100,0%	14 537	100%	114%

Wskaźnik pokrycia akcji kredytowej środkami depozytowymi na koniec grudnia 2020 r. osiągnął poziom 178,47%.

2. Działalność kredytowa

Portfel kredytowy na dzień 31.12.2020 r. wynosił **500 082** tys. zł i w stosunku do początku roku (01.01.2020 r.) po przyłączeniu Banku Spółdzielczego w Załuskach obniżył się 16,1 tys. zł, czyli o 6 %. Portfel kredytów udzielonych osobom prywatnym uległ zwiększeniu o 7,9 mln zł. Spadek odnotowano w kredytach udzielonych przedsiębiorcom o 16 mln zł, rolnikom o 12,7 mln zł oraz samorządom o 2,6 mln zł.

Niższy niż w roku poprzednim o 10 p.p. był wskaźnik kredytów do depozytów, który na koniec 2020 r. wynosił 56,0 %. W strukturze kredytów należności przedsiębiorców stanowią 52,0 %, rolników 23,0 %, osób prywatnych 17,0 % oraz samorządów 8,0 %.

Strukturę portfela kredytowego wg podmiotów prezentuje **Tabela nr 7**.

Tabela 7. Struktura portfela kredytowego brutto wg podmiotów

Rachunki bieżące	31.12.2019 r.		01.01.2020 r.		31.12.2020 r.		Dynamika 2020/01.01.2020
	Wartość (tys. zł)	Struktura	Wartość (tys. zł)	Struktura	Wartość (tys. zł)	Struktura	
Przedsiębiorców	247 259	57%	273 084	52%	257 028	52%	94%
Rolników	77 995	18%	128 423	25%	115 684	23%	90%
Osób prywatnych	63 457	15%	78 826	15%	86 749	17%	110%
Samorządów	42 812	10%	43 162	8%	40 534	8%	94%
Pozostałe jednostki niefinansowe	106	0%	174	0%	87	0%	57%
RAZEM	431 630	100%	523 669		500 082	100%	

Kredyty na działalność gospodarczą i rolniczą podlegały monitoringowi sytuacji ekonomiczno - finansowej kredytobiorców. W przypadku kredytów zabezpieczonych hipotecznie przeglądowi podlegały zabezpieczenia kredytów, w tym wyceny nieruchomości i aktualność polis ubezpieczeniowych.

Strukturę prowadzonych rachunków kredytowych przedstawia **Tabela nr 8.**

Tabela 8. Struktura podmiotowa prowadzonych rachunków kredytowych

l.p.	Rachunki kredytowe	31.12.2019 r.		31.12.2020 r.		Dynamika 2020/2019	
		Ilość	Zadłużenie	Ilość	Zadłużenie	Ilość	Zadłużenie
		Umów	(w tys. zł)	umów	(w tys. zł)	umów	(w tys. zł)
1.	Przedsiębiorcy indywidualni	283	86 208	249	88 731	88%	103%
2.	Przedsiębiorstwa, spółdzielnie i spółki	169	161 051	182	168 298	108%	104%
3.	Rolnicy	858	77 995	1237	115 683	144%	148%
4.	Osoby prywatne	1567	63 457	1583	86 749	101%	137%
5.	Inst. rządowe i Samorządowe	19	42 812	20	40 534	105%	95%
6.	Inne podmioty	2	106	2	87	100%	82%
RAZEM		2898	431 630	3273	500 082	113%	116%

3. Pozostała działalność

Ważnym obszarem w Banku jest działalność rozliczeniowa oraz obsługa gotówkowa klientów. Działalność rozliczeniowa realizowana jest w znacznej części za pośrednictwem bankowości elektronicznej. Od 2016 roku w systemie bankowości elektronicznej istnieje możliwość wysyłania przelewów walutowych w EUR i USD. W 2019 r. Bank wprowadził elektroniczną platformę wymiany walut Multidealing, gdzie klienci za pośrednictwem bankowości internetowej samodzielnie mogą dokonywać wymiany walut.

Strukturę klientów bankowości elektronicznej przedstawia **Tabela nr 9.**

Tabela 9. Struktura klientów bankowości elektronicznej oraz ilość i wartość elektronicznych przelewów

	Wyszczególnienie	Dynamika		31.12.2020 r.	Dynamika
		31.12.2018 r.	31.12.2019 r.		2020/2019 %
1.	Liczba klientów korzystających z bankowości elektronicznej, z tego:	6 189	5 815	94,0%	5 874
a	1. klienci indywidualni i mała przedsiębiorczość	5 852	5 450	93,1%	5 496
b	2. klienci korporacyjni	337	365	108,3%	378

IV. SYTUACJA FINANSOWA BANKU I WYKONANIE WYNIKU FINANSOWEGO

1. Bilans

Wynik finansowy brutto za 2020 r. ukształtował się na poziomie 5.490,2 tys. zł i był niższy niż rok wcześniej o 760 tys. zł. przy jednoczesnym wykonaniu założeń planu ekonomiczno-finansowego na poziomie 127,68% Wzrost sumy bilansowej na dzień 31.12.2020 r. do poziomu 989.502 tys. zł. spowodowany był przyłączeniem z dniem 01.01.2020 r. Banku Spółdzielczego w Załuskach.

W strukturze aktywów Banku tradycyjnie dominowały należności od sektora niefinansowego, które na koniec 2020 r. ukształtowały się na poziomie 423 038,5 tys. zł. Należności od sektora finansowego wynosiły 239 560 tys. zł. Odnotowano również dość wysoki poziom należności od sektora budżetowego, których na koniec roku 2020 osiągnął wielkość 40 556,6 tys. zł. Wartość dłużnych papierów wartościowych na 31.12.2020 r. wyniosła 239 200,1 tys. zł.

Aktywa dochodowe w strukturze aktywów netto stanowiły **99,41%**.

W 2020 r. nastąpił wzrost zobowiązań wobec Klientów sektora niefinansowego do poziomu 797 329,2 tys. zł. oraz wobec sektora budżetowego do kwoty 98 627,5 tys. zł. Zobowiązania te łącznie wynosiły 895 956,4 tys. zł, stanowiąc 90,55 % wszystkich pasywów. W 2020 r. stosunkowo niewielką kwotę stanowiły zobowiązania wobec sektora finansowego (34,3 tys. zł.)

Fundusze własne brutto na koniec 2020 r. wynosiły 84 043,9 tys. zł i stanowiły 8,49 % pasywów.

2. Rachunek zysków i strat

Mimo utrzymywania się kolejny rok niskiego poziomu stóp procentowych, wzrost obliża kredytowego oraz inwestycje pieniężne w instrumenty rynku finansowego pozwoliły wygenerować w 2020 r. wynik z tytułu odsetek na poziomie 22 150,0 tys. zł., natomiast wynik z prowizji wyniósł 5 436,6 tys. zł. Na dzień 31.12.2020 r. koszty działania Banku wynosiły 18 493,8 tys. zł. Koszty wynagrodzeń wraz z narzutami wynosiły 12 059,8 tys. zł, natomiast pozostałe koszty rzeczowe, opłaty i podatki absorbowały wynik z działalności bankowej w 23,16% . Koszty amortyzacji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych wyniosły 1 069,9 tys. zł. Wynik z aktualizacji rezerw celowych i odpisów za 2020 r. wyniósł 6 480,8 tys. zł.

Powyższe czynniki ukształtowały przychody ogółem w wysokości 69 160,7 tys. zł, koszty ogółem w wysokości 63 670,6 tys. zł. Tym samym Bank osiągnął zysk brutto w kwocie 5 490,2 tys. zł, co po odliczeniu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych i podatku odroczonego dało zysk netto w wysokości 3 054,3 tys. zł. Wykonanie wybranych pozycji z rachunków zysku i strat przedstawia **Tabela nr 10.**

Tabela 10. Wykonanie wybranych pozycji z rachunków zysku i strat

Lp.	Tytuł	31.12.2020 r. (w tys. zł)
1	Przychody z tytułu odsetek	25 088
2	Koszty odsetek	2 938
3	Wynik z tytułu odsetek	22 150
4	Wynik z tytułu prowizji	5 437

5	Wynik operacji finansowych	6
6	Wynik z pozycji wymiany	191
7	Wynik na działalności bankowej	27 783
8	Pozostałe przychody operacyjne	3999
9	Pozostałe koszty operacyjne	247
10	Koszty działania banku + amortyzacja	19 564
11	Różnica wartości rezerw i aktualizacji	6 481
12	Wynik z działalności operacyjnej	5 490
13	Zysk (strata) brutto	5 490
14	Podatek dochodowy	2 436
15	Zysk (strata) netto	3 054

Proponowany podział nadwyżki bilansowej za 2020 r. przedstawia
Tabela 11.

Tabela 11. Proponowany przez Zarząd podział nadwyżki bilansowej

Lp.	Tytuł	(w zł)
1	Zysk brutto	5 490 154,15
2	Podatek dochodowy	2 435 806,00
3	Zysk netto do podziału z tego:	3 054 348,15
A	Odpis na fundusz zasobowy (99,47 % zysku netto)	3 038 035,80
B	Dywidenda w postaci oprocentowania udziałów 0,85 %	16 312,35

V. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA BANKU

W 2020 r. Bank poniósł nakłady inwestycyjne w łącznej kwocie 1 378,6 tys. zł. Na prace remontowo-modernizacyjne wydatkowano 279,5 tys. zł, w tym dokonano wymiany klimatyzacji w budynku Centrali i Oddziału Płońsk i w Oddziale Załuski, wykonano malowanie pomieszczeń w Oddziale Płońsk i Nowe Miasto oraz BPO Joniec. Niezbędnym wydatkiem była adaptacja drzwi wszystkich placówek w celu dostosowania do obsługi klienta w czasie pandemii Covid-19. Ponadto, w celu zabezpieczenia przed dalszym niszczeniem położono blachodachówkę na dachu przejętej za długi nieruchomości w miejscowości Proboszczewice. W trakcie 2020 roku dokonano wykupu z leasingu dwóch samochodów użytkowanych do celów służbowych. Łączny koszt wykupu wyniósł 10 tys. zł. Zakupiono nowy bankomat z funkcją wpłatomatu – wydatek został sfinansowany ze środków otrzymanych w ramach pożyczki z Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, która została w całości umorzona. Na modernizację systemu alarmowego w zakresie montażu i uruchomienia systemu CCTV w pomieszczeniu sortowni w Centrali BS wydatkowano 10,9 tys. zł. Największą pozycją wydatków inwestycyjnych stanowiły wydatki na bezpieczeństwo informatyczne (913,2 tys. zł.), w tym nabycie i modernizacja sprzętu, nabycie oprogramowania i licencji oraz koszty wdrożenia związane z migracją def2000, na którym pracowały Oddziały w Sochocinie i w Załuskach (dawny Bank Spółdzielczy w Załuskach) do bazy Def3000. Koszty migracji zostały sfinansowane ze środków uzyskanych w ramach pożyczki z Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, która została w całości umorzona.

Główne pozycje wydatków inwestycyjnych w 2020 roku prezentuje **Tabela nr 12.**

Tabela 12. Wydatki inwestycyjne zwiększające wartość majątku trwałego

	Rodzaj wydatku	Wartość (w tys. zł)
1	Remonty i modernizacje	279,5
2	Samochody	10,0
3	Bankomaty, wpłatomaty	103,4
3	nakłady na wyposażenie placówek w meble i urządzenia	61,6
4	System antywłamaniowy	37,5
5	Bezpieczeństwo informatyczne (zakup i naprawy sprzętu komputerowego , nabycie oprogramowania i licencji, modernizacja sieci)	913,2
	RAZEM	1 378,6

VI. WSKAŹNIKI FINANSOWE CHARAKTERYZUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ BANKU

Analiza wielkości i wskaźników charakteryzujących działalność Banku w omawianym okresie wskazuje na umiarkowane tempo rozwoju, co jest zgodne z podstawowym założeniem Strategii przyjętej na lata 2020-2022. Wypracowany zysk brutto jest wyższy niż przed rokiem (kiedy był obciążony stratą BS Załuski, pokrytą funduszem zasobowym) i jest konsekwencją prowadzonej przez Bank polityki w obszarze tworzenia rezerw celowych i odpisów na należności z utratą wartości. Ich poziom obciążający koszty 2020 roku wynosił 38,3 mln zł (o 9,2 mln zł więcej, niż w roku ubiegłym). Stopień wyrezerwowania nieregularnych ekspozycji kredytowych wyniósł 51,48%, czym Bank spełnia wymogi SSOZ Banku BPS. Założenia wzrostu obrotów sumy bilansowej zrealizowano w 119,05%, założenia wzrostu depozytów zrealizowano w 122,11%, kredytów - realizacja 96,22%. Wyższy niż rok wcześniej o 8,55% był wskaźnik jakości portfela kredytowego, który na 31.12.2019 r. wynosił, przed przyłączeniem BS Załuski 5,58%. Nieco poniżej przewidywań ukształtował się wskaźnik ROA netto - 0,34% oraz wskaźnik ROE netto – 4,81 %. Korzystniej dla Banku ukształtował się wskaźnik kosztów C/I, który wynosił 61,71% tj. o 10,32% poniżej założeń. Wskutek podjęcia przez Bank działań prewencyjnych w postaci emisji obligacji i zaciągnięciu pożyczki podporządkowanej w SSOZ BPS SA fundusze własne zachowały bezpieczny poziom i wyniosły 81,4 mln zł, zapewniając na koniec 2020 r. wskaźniki adekwatności kapitałowej w wysokości: współczynnik kapitału podstawowego TIER I – 13,33%. i łączny współczynnik kapitałowy – 16,78%. Można zatem stwierdzić, że Bank w 2020 r. w znacznym stopniu zrealizował główne cele biznesowe, założone w Planie ekonomiczno - finansowym. Poziom wskaźników finansowych prezentuje **Tabela nr 13.**

Tabela 13. Wskaźniki finansowe Banku

	31.12.2019 r.	31.12.2020r.
ROE netto ¹	7,26%	4,81%
ROA netto	0,61%	0,34%
Marża odsetkowa³	3,17%	2,63%

Koszty/Przychody ⁴	58,18%	61,71%
Kredyty/Depozyty ⁵	65,97%	56,03%
Kredyty/Razem źródła finansowania ⁶	64,11%	54,68%

¹ Relacja zysku netto do średniego kapitału podstawowego.

² Relacja zysku netto do średnich aktywów.

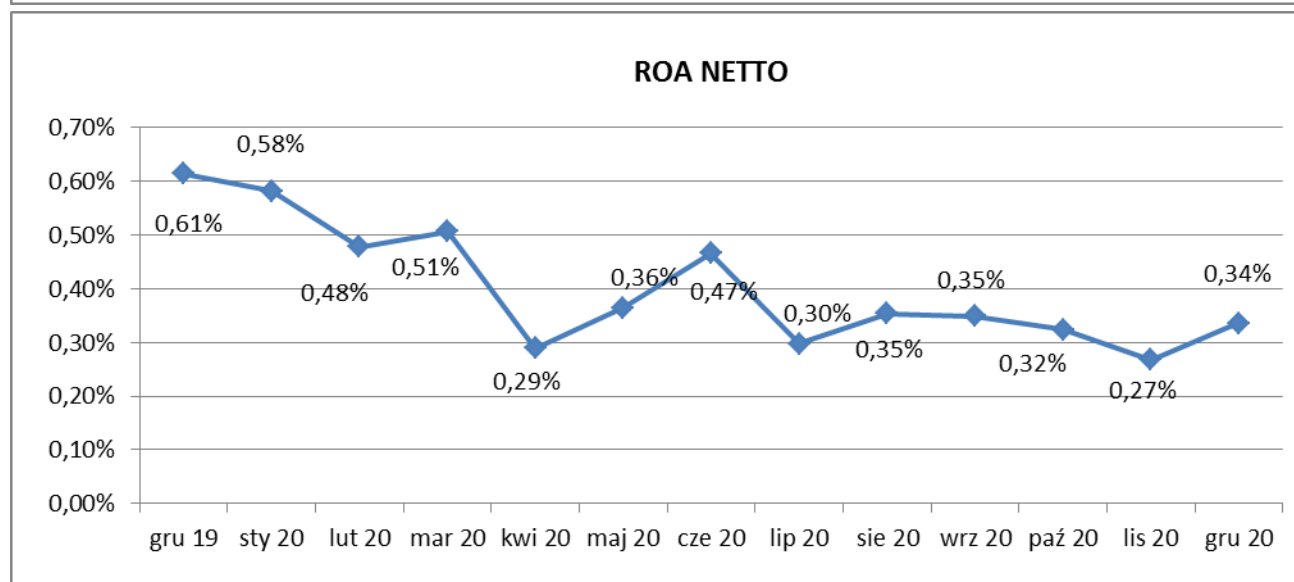
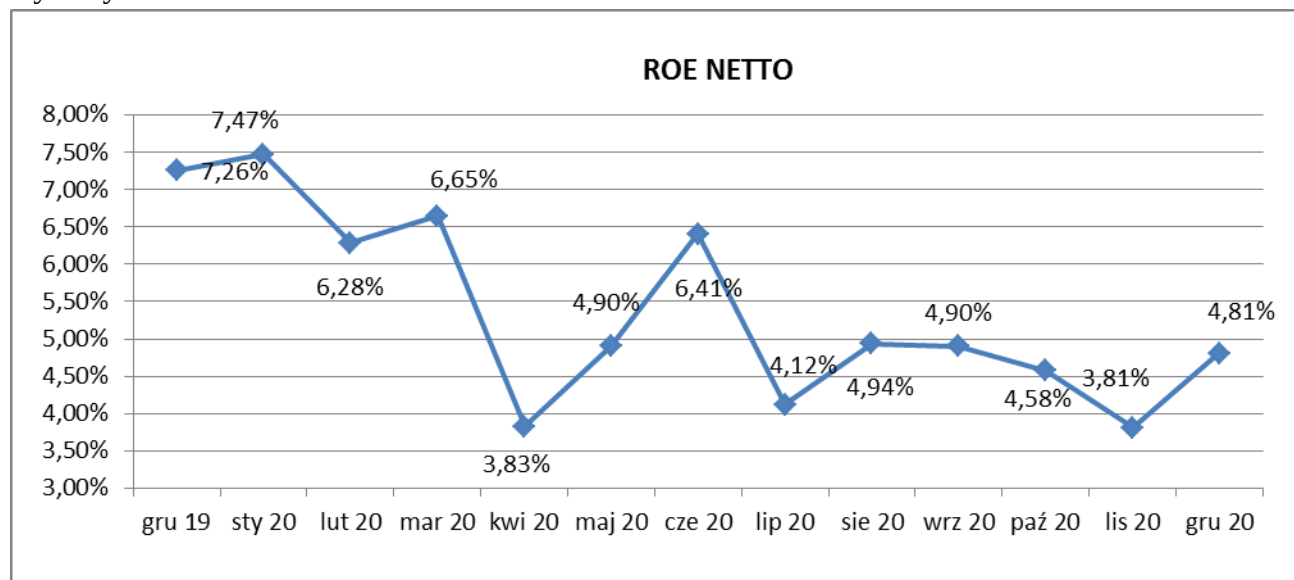
³ Relacja wyniku z odsetek do średnich aktywów.

⁴ Relacja sumy kosztów działania i amortyzacji do sumy wyniku z działalności bankowej oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.

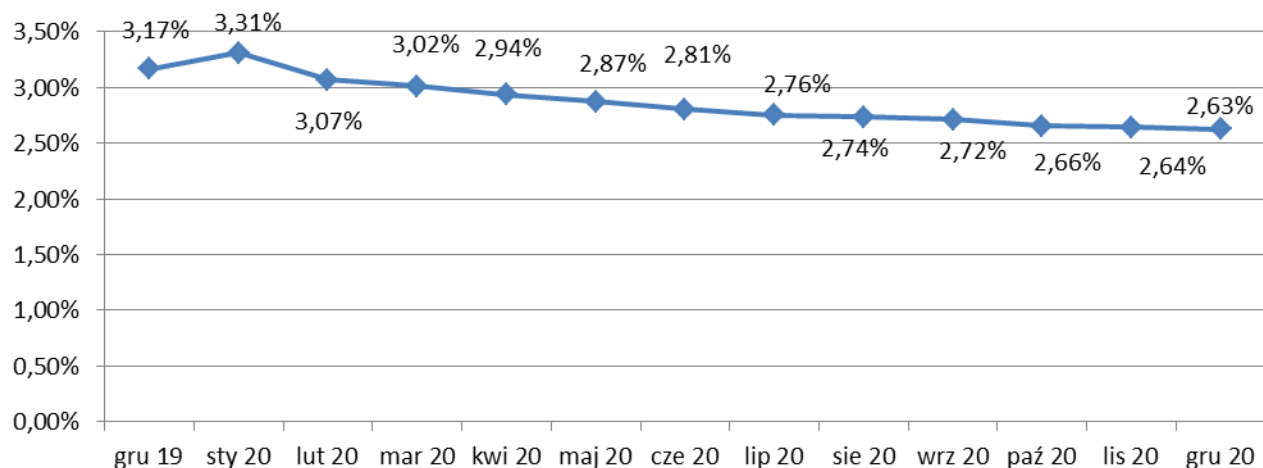
⁵ Relacja kredytów i pożyczek udzielonych klientom (brutto) do depozytów klientów, stan na koniec okresu.

⁶ Relacja kredytów i pożyczek brutto udzielonych klientom do sumy zobowiązań wobec klientów, wyemitowanych obligacji oraz otrzymanych kredytów od innych banków.

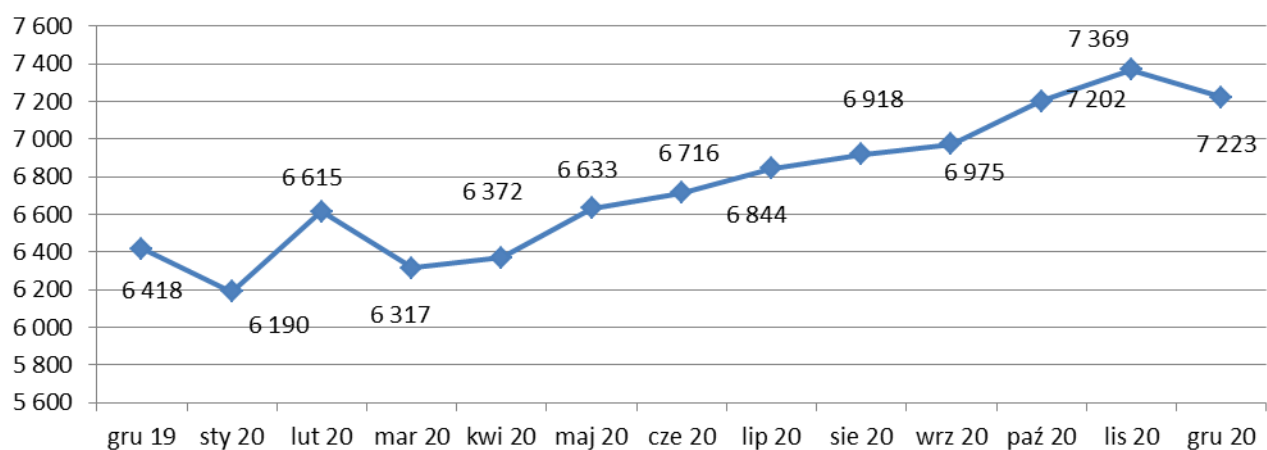
Prezentację podstawowych wskaźników efektywności od XII 2019 r. i 2020 r. przedstawiają poniższe wykresy.

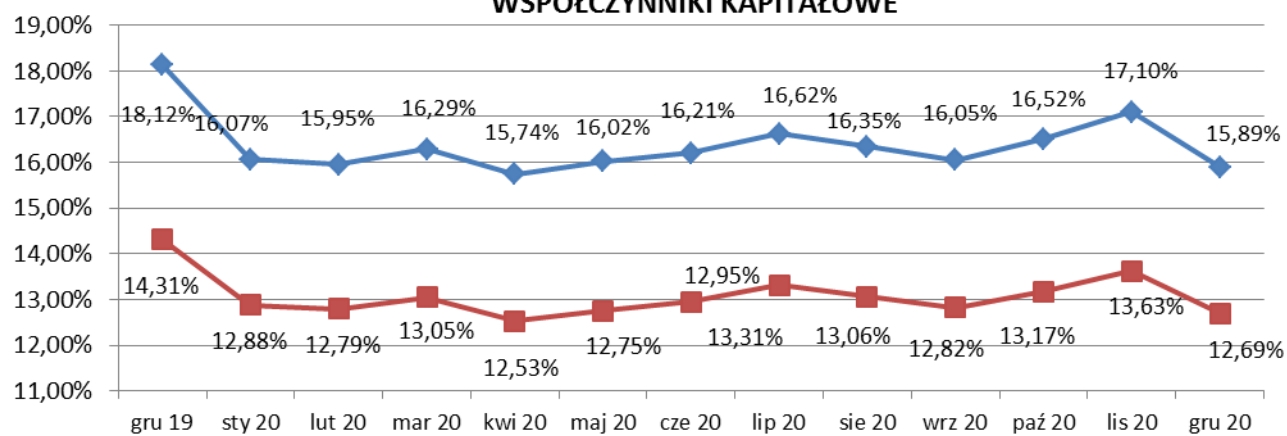
MARŻA ODSETKOWA`

SUMA BILANSOWA NA ZATRUDNIONEGO

WSPÓŁCZYNNIKI KAPITAŁOWE

VII. KOMUNIKACJA Z KLIENTAMI I CZŁONKAMI BANKU

Bank Spółdzielczy w Płońsku od wielu lat kontynuuje budowę długofalowych relacji ze swoimi udziałowcami. Lojalności i etyka są naczelną wartością tej współpracy. Statutowo bycie udziałowcem pozwala brać udział w Zebraniach Przedstawicieli i Zebraniach Grup Członkowskich, wybierać i być wybieranym do organów Banku Spółdzielczego oraz uczestniczyć w podziale nadwyżki bilansowej w formie oprocentowania kwot wpłaconych na udziały. W tym zakresie najważniejszą wydaje się możliwość wpływania na kierunki rozwoju Banku, możliwość zgłaszania swoich propozycji, uwag. Członek Banku może po prostu porozmawiać z Zarządem Banku o swoich problemach, może zostać wybranym chociażby do Rady Nadzorczej. Wystarczy jeden udział. W przypadku banków komercyjnych takiej możliwości nie ma. Bank Spółdzielczy to bank lokalny blisko każdego Klienta. Każdą sytuację traktujemy indywidualnie i staramy się reagować jak to możliwe najszybciej. Bycie udziałowcem w obecnych czasach nie jest może zbyt popularne, ale staramy się tę sytuację zmieniać. Jakiś czas temu prowadziliśmy cykliczne spotkania tematyczne dedykowane udziałowcom. Wprowadziliśmy program lojalnościowy BS Profit, aktywizując (i jednocześnie reklamując) lokalnych przedsiębiorców do oferowania upustów i promocji dla klientów będących udziałowcami Banku. W czasie pandemii prowadziliśmy bezpłatne telefoniczne porady prawne.

Rok 2020 to był wyjątkowy rok dla naszego Banku. Z dniem 1 stycznia przejęliśmy sąsiedni Bank Spółdzielczy w Żałuskach wraz z jego placówkami oraz oczywiście Udziałowcami. Po połączeniu liczba udziałowców Banku Spółdzielczego w Płońsku wzrosła do 2238 (stan na 1.01.2020 r.) Planowaliśmy liczne działania i inicjatywy, w celu wzmocnienia pozycji wizerunkowej Banku Spółdzielczego w Płońsku wśród dotychczasowych i nowych udziałowców. Jednak w wyniku pandemii i związanymi z tym faktem drastycznymi ograniczeniami w jakichkolwiek tradycyjnych formach komunikacji oraz w związku problemami zaistniałymi w wyniku połączenia, działania nasze musiały zostać zawieszone do realizacji w roku 2021 a nawet 2022.

Nasz kontakt z Klientami i Udziałowcami oprócz bezpośrednich wizyt w Banku (w stopniu ograniczonym z powodów sanitarno-epidemicznych) ukierunkował się na komunikację zdalną, elektroniczną.

Istotnym kanałem komunikacji z Klientami stała się więc tym bardziej nasza strona internetowa www.bsplonsk.pl. Strona Banku to nowoczesna platforma informacyjna przystosowana do obowiązujących wymogów. Narzędzie posiada panele komunikacyjne pozwalające na szybki kontakt z Bankiem. Uruchomiliśmy możliwość składania wniosków i zapytań za pośrednictwem strony. Możliwość zdalnego administrowania stroną pozwala na szybkie reagowanie na zapytania Klientów, także poza normalnymi godzinami pracy Banku. Za pośrednictwem serwisu, nasi Klienci mogli uzyskać wszelkie informacje oraz składać dokumentację wymaganą do obsługi tarcz antykryzysowych.

Od 2018 roku Bank Spółdzielczy w Płońsku posiada Fanpage na Facebooku. Narzędzie to pozwala na bieżąco śledzić aktywność użytkowników, idealnie sprawdza się jako szybki komunikator, pozwalając na darmową promocję usług i produktów Banku jak i na płatną reklamę z wykorzystaniem narzędzi jakie oferuje platforma.

Od początku działania profilu zamieściliśmy ok 300 postów. Całkowita liczba polubień strony (stan na marzec 2021): wynosi prawie 800 i stale rośnie. Co ciekawe 60% naszych fanów stanowią kobiety, a wśród osób odwiedzających nasz profil kobiety stanowią 85%. Najwięcej odbiorców naszego Fanpage pochodzi z Płońska, Ciechanowa i Mławy. Mamy także całkiem licznych fanów z Wielkiej Brytanii, Niemiec, Ukrainy i Stanów Zjednoczonych. Działania wizerunkowe przeplatają akcje reklamowe i promocyjne. Platforma

idealnie sprawdza się do emisji szybkich komunikatów, informacji, które mają dotrzeć do jak największej grupy odbiorców w jak najkrótszym czasie. Możliwość dodatkowej aktywizacji komunikacji poprzez płatne rozwiązania pozwala precyzyjnie dotrzeć do targetowanej grupy odbiorców. Ciekawe materiały, zwłaszcza filmowe docierają w ten sposób nawet do 50-60 tysięcy użytkowników Facebooka. W czasie rzeczywistym możemy śledzić reakcje odbiorców czy ich rozkład demograficzny.

Misja Banku zakłada budowanie trwałych relacji z Klientami opartych na wzajemnym zaufaniu. W przyjętej na lata 2020-2022 Strategii określona została ona następująco: Bezpieczne Spersonalizowane Profesjonalne usługi finansowe dla NASZYCH Klientów. Takie założenia przekładają się na sposób prowadzenia działań m. in. w sieci. Nie „zasypujemy” naszych odbiorców nadmiarem komunikatów, a staramy się je selekcjonować dobierać komunikaty ciekawe, ważne ale i korzystne z punktu widzenia prowadzonej działalności. W dobie pandemii ten kanał komunikacji z otoczeniem okazał się nieoczekiwanie głównym źródłem ważnych informacji dla naszych Klientów. Informowaliśmy na bieżąco o sposobach obsługi w placówkach, sposobach zachowania reżimu sanitarnego, nowych kanałach komunikacji z Bankiem, ale także o naszym wsparciu dla szpitali czy działaniach pomocowych dla Klientów.

W obszarze komunikacji elektronicznej monitorowana oraz aktualizowana jest komunikacja z wykorzystaniem przeglądarki Google. Wszystkie wizytówki placówek Banku zostały uporządkowane oraz zaktualizowane, także te z nowo przyłączonych Oddziałów. Bank jest pełnym administratorem i właścicielem wizytówek oraz uruchomione zostały także we własnym zakresie kampanie reklamowe na tej platformie.

W 2020 roku kontynuowano wydawanie biuletynu informacyjnego „NASZ BANK”, który był dystrybuowany do Członków Banku oraz Klientów w placówkach Banku oraz na wszelkiego rodzaju spotkaniach i eventach. Wyjątkowo, częściowo z powodu pandemii Biuletyn wyszedł dopiero w IV kwartale 2020 r. W Biuletynie prezentowane były wyniki ekonomiczne oraz najważniejsze informacje z życia Banku za rok 2019 i 2020.

Początek roku 2020 mijał w cieniu zbliżającej się do naszych granic sygnałów o śmiertelnym wirusie z Chin. W marcu 2020 stanęliśmy przed całkowicie nowymi wyzwaniem i problemami. Każdego roku od wielu lat Bank Spółdzielczy w Płońsku aktywnie uczestniczył w życiu lokalnych społeczności wspierając, uczestnicząc bądź współorganizując liczne wydarzenia kulturalne i samorządowe, a także ogólnopolskie. Łącznie w latach ubiegłych było to ok 20-25 różnych eventów. W roku 2020 – nie odbyła się żadna z cyklicznych imprez.

Pod kątem wzmocnienia relacji z „młodym klientem” w 2019 r. podjęto decyzję o włączeniu Banku jako sponsora tytularnego w działalność młodzieżowego klubu sportowego ustalając, jednocześnie jego nazwę na MKS Bank BS PŁOŃSK. Bank wyposażył klub w stroje sportowe zawierające lokowanie produktu tj. bezpłatnego z dostępem do bankowości mobilnej i internetowej rachunku dla młodzieży, która ukończyła 13 rok życia – Happy Konto. W roku 2020 oczywiście kontynuowaliśmy sponsoring Klubu. Pandemia jednak znacząco ograniczyła wszelką aktywność, w tym także sportową. Zaplanowana realizacja kampanii reklamowej rachunków dla młodych z udziałem członków MKS Bank BS PŁOŃSK została przeniesiona na rok 2021.

Podobnie jak w ubiegłych latach staraliśmy się pomimo obostrzeń aby komunikacja z otoczeniem opierała się na zasadach: przejrzystości, rzetelności, wiarygodności i porównywalności danych. W Banku obowiązywały Zasady Dobrych Praktyk Bankowych oraz Zasady Etyki Banku Spółdzielczego w Płońsku, jak również

wydane przez KNF „Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”. Efektem wdrażania Zasad była „Polityka Banku w relacjach z członkami”, zatwierdzona przez Zebranie Przedstawicieli.

VIII. SPOŁECZNA DZIAŁALNOŚĆ BANKU

Początek roku 2020 nie zapowiadał aż tak dużych zmian w priorytetach działań charytatywnych i promocyjnych. Pomimo mniejszych możliwości poprawy efektywności, Bank w poczuciu społecznej odpowiedzialności biznesu, wzorem lat poprzednich zaplanował uczestnictwo – poprzez sponsoring i darowizny - w przedsięwzięciach o istotnym znaczeniu lokalnym. Rozwój sytuacji pandemicznej zweryfikował jednak w istotny sposób aktywność Banku w tym zakresie. W 2020 roku nie odbyły się praktycznie żadne imprezy masowe, w których tradycyjnie uczestniczyliśmy i kierowaliśmy na te cele środki wsparcia. Działalność lokalnych środowisk także diametralnie zmalała co przełożyło się na mniejszą ilość podań o wsparcie. Działalność skierowana do młodzieży i Szkół z wyjątkiem MKS Bank BS Płońsk ograniczona została do minimum. W związku z powyższym w roku 2020 na typowe działania pomocowe przeznaczaliśmy niecałe 69 tys. złotych. Jednakże jednocześnie Zarząd podjął decyzję o przekazywaniu w miarę potrzeb i możliwości wsparcia dla służby zdrowia na walkę z COVID-19. Łącznie głównie dla szpitali w Płońsku i Ciechanowie przeznaczaliśmy kwotę 55 tys. złotych.

IX. DZIAŁALNOŚĆ MARKETINGOWA BANKU

Działania marketingowe podejmowane przez Bank w 2020 r. determinowane były w dużym stopniu i przez większą część roku rozwijającą się sytuacją pandemiczną w kraju i na świecie.

Tradycyjne formy wzmacniania relacji z Klientami, promocja produktów i usług Banku oraz kreacji pozytywnego wizerunku w środowisku lokalnym i w sektorze finansowym w dużym stopniu przeniosły się w obszary działań wirtualnych. Brak możliwości uczestniczenia w wydarzeniach lokalnych, targach, eventach a także ograniczone możliwości kontaktów z naszymi partnerami wymusiły rozwój innych niż dotąd form komunikacji.

Większość spotkań, konferencji, eventów odbywała się w formie zdalnej, ewentualnie w ostrym reżimie sanitarnym. Odgórnie zalecaliśmy Klientom ograniczenie wizyt w placówkach w celu ograniczenia transmisji wirusa. Niestety nie uchroniło to naszych pracowników przed zachorowaniem, a tym samym przed koniecznością czasowego częściowego lub całkowitego ograniczania dostępu do Oddziałów Banku. Stąd zwiększony nacisk w naszych działaniach na uproduktowanie klientów zwłaszcza w obszarze bankowości elektronicznej czy produktów kartowych. W tym celu uruchomiona została chociażby możliwość złożenia wniosku o poszczególne produkty za pośrednictwem strony internetowej Banku. W efekcie wielu nieprzekonanych dotąd Klientów doceniło zalety elektronicznych kanałów dostępu do banku i produktów kartowych.

Bieżące działania związane z promocją produktową i wizerunkową realizowane były z wykorzystaniem zaplanowanych na ten cel środków. Wydatki na szeroko rozumianą działalność marketingową w 2020 r. wyniosły 234,6 tys. zł i były w ogólnym rozrachunku o 35% niższe od zaplanowanych.

W ostatecznym rozliczeniu największy udział w wydatkach odnotowano w obszarach: łączne koszty sponsoringu i darowizn wraz ze wsparciem szpitali: prawie 124 tys. zł, wydatki na kalendarze 38 tys. zł,

upominki reklamowe 30 tys. zł, fundusz promocyjny Zrzeszenia – ponad 26 tys. zł. Reklama produktów bankowych, na którą składają się stałe koszty oraz okresowe kampanie reklamowe to kwota ponad 32 tys. zł.

Bank promował swoje produkty oraz wizerunek poprzez:

- 1) Reklamy zewnętrzne i ogłoszenia (prasa lokalna, radio, e-marketing, outdoor)
- 2) Zakup drobnych upominków o charakterze reklamowym,
- 3) Dystrybucję materiałów reklamowych w placówkach,
- 4) Rozwój fanpage Banku oraz strony internetowej,
- 5) Wydatki na fundusz promocyjny Zrzeszenia,
- 6) Uczestnictwo w konferencjach, wywiady w mediach.

Bank Spółdzielczy w Płońsku jest członkiem Związku Banków Polskich i Krajowego Związku Banków Spółdzielczych i ceni członkostwo w tych organizacjach, ponieważ zapewniają one Bankowi obok dostępu do szeroko rozumianej informacji dotyczącej sektora bankowego i uczestnictwa w konsultacjach z Komisją Nadzoru Finansowego i Przedstawicielami Rządu również promocję Banku na forum tych organizacji.

X. SYSTEM ZARZĄDZANIA BANKIEM

W okresie objętym sprawozdaniem w Banku funkcjonował system zarządzania Bankiem obejmujący w szczególności system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej. System zarządzania Bankiem był adekwatny do skali i zakresu prowadzonej działalności oraz dostosowany do profilu ryzyka i stopnia złożoności działalności Banku.

W 2020 r. przestrzegano zasady ostrożnego i bezpiecznego zarządzania Bankiem, zgodnie z obowiązującymi przepisami, regulacjami ostrożnościowymi i dobrą praktyką bankową.

Skuteczne zarządzanie Bankiem w okresie sprawozdawczym było zapewnione poprzez:

1. świadome podejmowanie ryzyka,
2. wyraźne zdefiniowanie zasady zarządzania ryzykiem, TWS oraz plany awaryjne,
3. jasny podział kompetencji i odpowiedzialności,
4. sprawne metody uwzględniania ryzyka w wycenie oferowanych produktów,
5. uwzględnienie korelacji w ocenie całkowitego ryzyka ponoszonego przez Bank,
6. efektywny system kontroli wewnętrznej.

Zarząd Banku stosuje Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, przyjęte uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 r. (Dz. Urz. KNF poz. 17).

Zarząd wprowadził zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą „Politykę wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Płońsku” oraz „Zasady wypłacania zmiennych składników wynagrodzeń osobom, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Płońsku”. Procedury określają zasady przyznawania i wypłacania wynagrodzenia zmiennego pracownikom Banku mającym istotny wpływ na ryzyko, w tym Członkom Zarządu. Informacje dotyczące procesu ustalania zmiennych składników wynagrodzeń i kształtowania wynagrodzeń podstawowych, jak również informacje ilościowe

o wynagrodzeniach Członków Zarządu Bank prezentuje w Raporcie Rocznym - informacje podlegające ujawnieniu Banku Spółdzielczego w Płońsku, który podlega upublicznieniu na stronie internetowej Banku.

W Banku obowiązuje zatwierdzona przez Zebranie Przedstawicieli „Procedura oceny kompetencji kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Płońsku” oraz przyjęte przez Zarząd i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą „Procedura oceny odpowiedniości kandydatów na Członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Płońsku”. Zarówno Członkowie Zarządu, jak też Członkowie Rady Nadzorczej są objęci okresową oceną odpowiedniości, zgodnie z zapisami procedury nie rzadziej niż raz na **2 lata**.

Zarówno Członkowie Zarządu, jak też Członkowie Komitetu Audytu Rady Nadzorczej uczestniczyli w analizowanym okresie w szkoleniach zewnętrznych z zakresu zarządzania bankiem i nadzoru nad ryzykiem.

1. System zarządzania ryzykiem

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwaniu form zabezpieczenia się przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ryzyka nie można wyeliminować, ale można je ograniczać poprzez świadome i efektywne zarządzanie w obszarze ekonomicznym, prawnym, organizacyjnym i kadrowym.

Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy maksymalizacją dochodu i kontrolowaniem ryzyka. Działalność Banku wymagała od Zarządu zdolności do efektywnego identyfikowania, pomiaru lub szacowania i oceny ryzyka, jak również monitorowania, raportowania i jego kontroli. Pomiar ryzyka, na które narażony jest Bank, pozwalał lepiej rozumieć zagrażające ryzyko, podejmować lepsze decyzje oraz racjonalniej wykorzystywać zasoby Banku. Powiązanie ponoszonego ryzyka z aktualnym stanem kapitałów własnych Banku stanowiło o bezpieczeństwie działalności w roku sprawozdawczym.

System zarządzania ryzykiem określał m.in. rolę i obowiązki organów, komórek i jednostek organizacyjnych w procesie zarządzania ryzykiem. Zarządzanie ryzykiem odbywało się zgodnie z zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Strategią oraz zasadami polityk w zakresie ryzyka uznanego za istotne. Zarząd koncentrował się na identyfikowaniu, monitorowaniu i ograniczaniu rodzajów ryzyka, tj:

1. ryzyka kredytowego i kontrahenta (w tym ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych i ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie) wraz z ryzykiem koncentracji zaangażowań oraz rezydualnym,
2. ryzyka płynności i ryzyka finansowania,
3. ryzyka ogólnego stóp procentowych w portfelu bankowym,
4. ryzyka rynkowego w tym ryzyka walutowego,
5. ryzyka operacyjnego wraz z ryzykiem prowadzenia działalności, ryzykiem IT, ryzykiem prawnym, ryzykiem modeli, ryzykiem zasobów ludzkich oraz finansowanie terroryzmu i pranie pieniędzy,
6. ryzyka wynikającego ze zmian makroekonomicznych/ryzyka cyklu gospodarczego,
7. ryzyka inwestycyjnego,
8. ryzyka kapitałowego (niewypłacalności),
9. ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej,
10. ryzyka braku zgodności.

Rada Nadzorcza oraz Zarząd oceniali ryzyko generowane przez Bank na podstawie miesięcznych i kwartalnych raportów przygotowywanych przez niezależny od jednostek biznesowych, odpowiedzialny za pomiar lub szacowanie, monitorowanie i raportowanie Zespół Oceny Ryzyka.

Raporty przedstawiały informacje dotyczące profilu i poziomu ryzyka, jak również informacje z zakresu przestrzegania ustalonych przez Komisję Nadzoru Finansowego norm nadzorczych (M3, M4 oraz LCR) oraz wyniki pomiaru ustalonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku wewnętrznych limitów ostrożnościowych.

Zarządzanie ryzykiem miało na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa oraz rentowności działalności biznesowej w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym.

A. Ryzyko kredytowe i kontrahenta

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym i kontrahenta jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego, odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości oraz bezpieczeństwo rozumiane jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank stosował metodę standardową. Zarządzaniu ryzykiem kredytowym służyła organizacja procesu zarządzania zgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a w szczególności:

1. obowiązywał rozdział funkcji pracowników generujących ryzyko od funkcji oceny i kontroli ryzyka,
2. decyzje kredytowe zapadały na kilku poziomach decyzyjnych, w zależności od wysokości zaangażowania klienta i ryzyka transakcji kredytowej,
3. Bank monitorował ekspozycje kredytowe, w tym zabezpieczone hipotecznie oraz ekspozycje detaliczne,
4. w Centrali Banku funkcjonował odrębny Zespół zajmujący się ekspozycjami kredytów zagrożonych, niezależne od działalności operacyjnej,
5. w Centrali Banku funkcjonował Zespół Analiz Kredytowych, który dokonywał oceny zdolności kredytowej i ryzyka kredytowego pojedynczej transakcji kredytowej, do którego analizy trafiały transakcje kredytowe Klientów w stosunku, do których zaangażowanie przekraczało 100 tys. zł (poziom był ustalany indywidualnie dla każdej placówki operacyjnej Banku – i był dostosowany do struktury portfeli poszczególnych Oddziałów). Zespół ten odpowiedzialny był za opracowanie procedur oceny zdolności kredytowej w podziale na segmenty klientów (osoby fizyczne, rolnicy, podmioty gospodarcze, jednostki samorządu terytorialnego),
6. w Centrali Banku funkcjonował Zespół Monitoringu Ekspozycji Kredytowych, którego zadaniem podstawowym był okresowy monitoring sytuacji ekonomiczno – finansowej Klientów,
7. ustalono limity ograniczające ryzyko branżowe, a także w zakresie koncentracji zabezpieczeń oraz koncentracji geograficznej.

Jakość portfela kredytowego z uwzględnieniem podmiotów wg stanu na dzień 31.12.2020 r. przedstawia **Tabela nr 14.**

Tabela 14. Struktura jakościowa portfela kredytowego wg. stanu na dzień 31.12.2020 r.

Lp	Wyszczególnienie	Stan kredytów w sytuacji:					Ogółem
		Normalnej	Pod obserwacją	Poniżej standardu	Wątpliwej	Straconej	
1	Przedsiębiorcy	212 068	7 063	15 645	1 909	20 343	257 028
2	Rolnicy	86 317	1 484	9 846	1633	16 404	115 684
3	Osoby prywatne	81 019	900	714	723	3 393	86 749
4	Samorządy	40 534	-	-	-	-	40 534
5	Pozostałe jednostki niefinansowe	87	-	-	-	-	87
6	Kredyty ogółem	420 025	9 447	26 205	4 265	40 140	500 082

W stosunku do 2019 r. nastąpiło pogorszenie jakości portfela kredytowego. Udział kredytów zagrożonych w obligu na koniec okresu sprawozdawczego wynosił 14,12%, przy wielkości 5,58% w roku 2019.

Wskaźnik pokrycia należności zagrożonych rezerwami celowymi wyniósł 51,45%.

Stan poziomu stopnia wyrezerwowania ekspozycji kredytowych w 2019 r. i w 2020 r. przedstawiono w **Tabeli nr 15.**

Tabela 15. Stan rezerw na kredyty zagrożone.

Lp	Sytuacja kredytu	31.12.2019 r.			31.12.2020 r.		
		Stan kredytów	Stan rezerw	Rezerwy Kredyty	Stan kredytów	Stan rezerw	Rezerwy Kredyty
		(w tys. zł)					
1	W sytuacji poniżej standardu	7 905	117	1,48%	26 291	1 403	5,34%
2	W sytuacji wątpliwej	922	120	13,02%	4 317	959	22,21%
3	W sytuacji straconej	18 932	14 633	77,29%	46 464	37 293	80,26%
4	RAZEM	27 759	14 870	53,57%	77 072	39 655	51,45%

Wg stanu na 31 grudnia 2020 r.:

1. w Banku największe zaangażowanie Klienta w ekspozycje kredytowe oraz podmiotów powiązanych z nim kapitałowo lub organizacyjnie stanowiło 19,58% kapitału uznanego,
2. do wyznaczania poziomu rezerw stosowano pomniejszenia podstawy o wartość zabezpieczenia, z zastosowaniem zasad wynikających z wymogów nadzorczych,
3. portfel detalicznych ekspozycji kredytowych stanowił 1,78% obligu kredytowego, wskaźnik jakości kredytów ukształtował się na poziomie 3,61%,
4. portfel ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie stanowił 58,46%, obligu kredytowego, wskaźnik jakości kredytów ukształtował się na poziomie 15,48%,

5. suma należności z tytułu transakcji z osobami wewnętrznymi wyniosła 2 766 tys. zł., co stanowiło 4,28% kapitału podstawowego Tier I i nie przekroczyła obowiązujących w tym zakresie limitów (limitu wewnętrznego ustalonego na poziomie max. 10% kapitału podstawowego Tier I i limitu zewnętrznego na poziomie max 25% kapitału podstawowego Tier I).

B. Ryzyko płynności i ryzyko finansowania

Celem zarządzania płynnością finansową Banku było dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych oraz utrzymywanie wszystkich wskaźników płynnościowych, w tym przede wszystkim nadzorczych miar płynności (M3 i M4) oraz wskaźnika LCR, na bezpiecznych poziomach, zgodnych z obowiązującymi wymogami. Stabilność pozyskiwanych środków i systematyczny wzrost kwoty osadu na depozytach są szczególnie istotne dla finansowania długoterminowych należności Banku.

Zarząd zarządza płynnością poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku. W tym celu Bank analizował zapotrzebowanie na środki pieniężne oraz źródła jego pokrycia, w odpowiedni sposób kształtował strukturę terminową pozycji Banku, utrzymując jednocześnie odpowiedni poziom aktywów płynnych. Udział kredytów i pożyczek netto w depozytach na koniec roku osiągnął poziom 51,95%. Wskaźnik udziału aktywów płynnych w zobowiązaniach pozabilansowych udzielonych obrazujący stopień pokrycia przez aktywa płynne zobowiązań pozabilansowych, czyli takich, z których w każdej chwili Bank będzie musiał się wywiązać ukształtował się na poziomie 757,61%, co świadczy o posiadaniu wystarczającej ilości aktywów płynnych.

Bank posiadał znaczące nadwyżki środków płynnych, które lokował na rynku pieniężnym w Banku Zrzeszającym oraz w bezpieczne papiery wartościowe. Bank asekuracyjnie posiadał limit dopuszczalnego debetu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym w kwocie 9 mln zł. W omawianym okresie Bank spełniał obowiązujące nadzorcze normy płynności. Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych dla ryzyka płynności w ramach:

1. testów wrażliwości – w oparciu, o które szacowany był kapitał wewnętrzny oraz wykonywany był pomiar wpływu zmian parametrów makroekonomicznych na poziom ryzyka płynności,
2. testów scenariuszowych – w oparciu, o które budowane były awaryjne plany płynności oraz wyznaczany był poziom bufora płynności,
3. testów odwróconych – w oparciu, o które wykonywane były doraźne analizy problemowe.

Bank posiadał stabilne źródła finansowania, które umożliwiały mu finansowanie zarówno działalności bieżącej jak i w dłuższym okresie.

C. Ryzyko ogólne stóp procentowych w portfelu bankowym

Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej była maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych; minimalizacja negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy jak również utrzymanie zmienności wyniku finansowego oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału, wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej odbywa się w sposób całościowy. Zarządzaniem objęto wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku. W pomiarze ryzyka brana była pod uwagę aktualna i planowana działalność Banku.

W 2020 r. Bank monitorował ryzyko stopy procentowej za pomocą luki (niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych), analizował:

1. ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania,
2. ryzyko bazowe,
3. ryzyko opcji klienta.

Ryzyko stopy procentowej w Banku znajduje się na poziomie umiarkowanym. Analiza ryzyka stopy procentowej wykazała, iż na zmianę wyniku odsetkowego Banku większy wpływ ma ryzyko przeszacowania jak ryzyko bazowe łącznie. Ryzyko przedterminowych spłat kredytów lub zerwań depozytów Bank ocenia jako niski. Ryzyko opcji klienta zarządzane jest w szczególności przez stosowaną politykę cenową oraz taryfę opłat i prowizji. Ogólna zasada dotyczy ograniczenia opcji klienta poprzez stosowanie zerowych, w stosunku do pierwotnych ustaleń stawek procentowych, w przypadku przedterminowego wycofania depozytu oraz prowizji rekompensacyjnej przy wcześniejszej spłacie kredytu.

Bank charakteryzuje się umiarkowanym stopniem narażenia na ryzyko stopy procentowej, co wynika z faktu znacznej bazy produktów po stronie aktywnej, opartych o stawkę redyskonta weksli bez jednoczesnego przeciwstawienia pasywnych składników bilansu opartych o tę stawkę oraz dużej ilości po stronie aktywnej produktów opartych o stawki międzybankowe przy niewielkim wystąpieniu po stronie pasywnej. W przypadku Banku, na poziom ryzyka stopy procentowej istotny wpływ mają różnice w możliwych terminach przeszacowania składników bilansu.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami przeprowadzano testy warunków skrajnych, obliczając wpływ zmiany stóp procentowych o +/-200 punktów bazowych na wartość ekonomiczną kapitału oraz wpływ 6 scenariuszy szokowych zmian stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału w ramach standardowego testu wartości odstających jak również przeprowadzano odwrotne testy warunków skrajnych.

D. Ryzyko walutowe

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym było dążenie do utrzymania pozycji walutowej całkowitej w wysokości, która nie wymaga utrzymania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Zarządzaniu ryzykiem służyła organizacja procesu zarządzania zgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a w szczególności zapewniono podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym uwzględniający rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka (operacyjna działalność walutowa) od funkcji niezależnej jego oceny i kontroli. Powyższy rozdział zachowany jest również na szczeblu Zarządu.

Zarządzanie pozycją walutową polegało na monitorowaniu poszczególnych pozycji w oparciu o sporządzany raport przez Zespół Oceny Ryzyka (ZOR), zmiany pozycji wynikające z bieżących operacji wykonywanych przez Oddziały Banku, obowiązujące limity pozycji walutowych, jak również kształtowanie się kursów na międzybankowym rynku walutowym.

Na dzień 31.12.2020 r. limity ograniczające ryzyko walutowe nie zostały przekroczone, nie wystąpił również wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego. Skala działalności walutowej była niewielka. Aktywa i pasywa walutowe na koniec roku stanowiły 3,93% sumy bilansowej. Poziom ryzyka walutowego oceniono jako niski.

Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych, które obejmowały wzrost/spadek kursu walut o 30 %, prognozując wpływ zmian na poziom całkowitej pozycji walutowej Banku, fundusze własne Banku oraz planowany wynik finansowy brutto.

Głównymi walutami, w jakich Bank przeprowadzał transakcje były: EUR, USD, okazjonalnie GBP. Działalność walutowa Banku w 2020 roku skupiała się na zaspokajaniu potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej. Skala działalności walutowej i generowane ryzyko przy obecnych warunkach rynkowych, jak i w sytuacji skrajnych warunków nie stanowiły zagrożenia dla funkcjonowania Banku.

E. Ryzyko operacyjne

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym było ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, budowę świadomości pracowników poprzez odpowiednie szkolenia i działania zarządcze, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej.

Celem strategicznym w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko prawne było stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, a także właściwą ochronę interesów Banku poprzez stałe aktualizowanie/dostosowywanie procedur bankowych, kontrolę ich przestrzegania, wsparcie informatyczne, szkolenia a także korzystanie z zewnętrznego wsparcia prawnego.

Celem strategicznym w zakresie części ryzyka będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa było systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych oraz budowa świadomości ryzyka wśród pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze. Bank posiada odpowiedni system zarządzania bezpieczeństwem informacji zapewniający poufność, integralność, dostępność, niepodważalność i wiarygodność danych, uwierzytelnianie oraz procedury w zakresie odzyskiwania danych utraconych wskutek awarii systemu lub błędu człowieka.

Celem strategicznym w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko modeli było dążenie do stosowania prostych modeli o uznanym charakterze, monitoring strat w ramach rejestrów ryzyka operacyjnego, walidacja i administrowanie w ramach corocznych przeglądów zarządczych polityk, strategii, instrukcji, procedur zarządzania ryzykiem w sposób zapewniający minimalizację potencjalnych strat.

Z ryzykiem operacyjnym związane jest również ryzyko w obszarze zasobów ludzkich, które Bank definiuje jako ryzyko zakłóceń działalności podmiotu wskutek niemożności pozyskania i utrzymania pracowników i menedżerów o odpowiednich kwalifikacjach. Ryzyko dotyczące czynnika ludzkiego w funkcjonowaniu Banku związane jest również z dostępnością i kwalifikacjami pracowników, ich fluktuacją, zdolnością do adaptacji, kulturą pracy, absencją, zmęczeniem związanym z wykonywaniem pracy w godzinach nadliczbowych lub długotrwałym niewykorzystywaniem urlopu wypoczynkowego. W zakres ryzyka operacyjnego wchodzi także ryzyko prowadzenia działalności (postępowania – ang. conduct risk), w tym relacje z klientami – rzeczywiste lub potencjalne ryzyko strat, jakie może ponieść dana instytucja w wyniku niewłaściwego świadczenia usług finansowych, w tym umyślnego uchybienia lub zaniedbania.

W zakresie zagadnienia związanego z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i finansowaniem terroryzmu zostały określone m.in. zasady stosowania środków bezpieczeństwa finansowego, oceny ryzyka,

identyfikacji klientów dokonujących transakcji, prowadzenia Rejestru Transakcji, przekazywania danych o transakcjach do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, wstrzymania transakcji, blokady rachunku jak również zamrażania wartości majątkowych.

W 2020 r. zdarzenia i incydenty ryzyka operacyjnego generujące rzeczywiste i potencjalne straty ewidencjonowano w systemie informatycznym, wspomagającym zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Bank dokonywał wyceny zdarzeń, ustalając rzeczywiste i potencjalne koszty, które za 2020 r. oszacowano na kwotę 5,2 tys. zł. Bank określił tolerancję/apetyt na ryzyko oraz zdefiniował procesy kluczowe i krytyczne, dla których opracował plany ciągłości działania.

Monitorowaniem zdarzeń ryzyka operacyjnego zajmował się Zespół Oceny Ryzyka. Bank wyznaczał wymóg kapitałowy, stosując metodę podstawowego wskaźnika. Wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne na koniec 2020 r. wyniósł 4 381,1 tys. zł.

W ocenie Zarządu system zarządzania ryzykiem operacyjnym był adekwatny do skali i profilu działalności. Bank kładł duży nacisk na zabezpieczenie się przed skutkami ryzyka operacyjnego, pamiętając jednak o kosztach tych zabezpieczeń.

Testy warunków skrajnych ryzyka operacyjnego obejmowały 3-krotny wzrost oszacowanych kosztów zarejestrowanych zdarzeń operacyjnych z okresu 3 lat wstecz.

F. Ryzyko cyklu gospodarczego

Ryzyko wpływu niekorzystnej fazy cyklu gospodarczego (spowolnienia lub recesji) na wynik finansowy i poziom kapitałów własnych Banku. W Banku wyznacznikiem oceny poziomu ryzyka cyklu gospodarczego jest poziom wskaźnika jakości kredytów. Na dzień 31.12.2020 r. wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 14,12% przy max wielkości akceptowanej 18,0%. Na tle innych banków z Grupy BPS sytuacja naszego Banku jest przeciętna. Średni poziom wskaźnika dla wszystkich banków wchodzących w skład Grupy (326 banków) oszacowany został na poziomie 7,97%. Max poziom osiągnięty przez bank należący do Grupy został w wysokości 60,06%, natomiast w przypadku 9 banków poziom wskaźnika osiągnął poziom 0% - banki nie posiadają w swoim portfelu ekspozycji zagrożonych (na pdst. danych z 12.2020 r.)

G. Ryzyko inwestycyjne

W celu dywersyfikacji aktywów, zwiększenia rentowności prowadzonej działalności a przede wszystkim zapewnienia płynności finansowej Bank angażuje swoje środki w następujące instrumenty kapitałowe i pieniężne:

1. lokaty,
2. papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa (obligacje, bony skarbowe itp.), Narodowy Bank Polski (np. bony pieniężne),
3. papiery wartościowe gwarantowane przez Skarb Państwa,
4. papiery wartościowe emitowane przez Bank Zrzeszający,
5. papiery wartościowe emitowane przez podmioty komercyjne, jednostki samorządu terytorialnego, inne banki i inne podmioty,
6. jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
7. akcje,
8. udziały.

Bank przed podjęciem decyzji o zaangażowaniu środków pieniężnych w inwestycje dokonuje analizy oceny ryzyka związanego z przedmiotem inwestycji, bada sytuację ekonomiczno-finansową emitenta jak również dokonuje analizy zgodności danego rodzaju inwestycji ze strategią i planem ekonomiczno-finansowym.

Bank zgodnie z zapisami Rekomendacji B wyznaczył limity na poszczególne instrumenty finansowe, które podlegają kwartalnemu monitorowaniu. Zarząd Banku zapewnił, by z zachowaniem zasady proporcjonalności, struktura organizacyjna Banku odpowiadała skali działalności i profilowi podejmowanego ryzyka inwestycyjnego. Obowiązująca struktura organizacyjna Banku zapewniała rozdzielenie funkcji zawierania transakcji stanowiących inwestycje Banku i jego akceptację od monitorowania i kontroli ryzyka związanych z prowadzonymi przez Bank inwestycjami.

F. Ryzyko kapitałowe

Celem strategicznym w zakresie ryzyka kapitałowego było zapewnienie odpowiedniej struktury funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności. Bank realizował powyższe poprzez optymalizację wyniku finansowego oraz przeznaczanie go na zwiększenie funduszy własnych Banku. W 2020 r. fundusze zostały obciążone stratą byłego BS Załuski w kwocie 15 650 tys. zł.

Fundusze własne na 31.12.2020 r. wynosiły 84 043,9 tys. zł. W strukturze funduszy dominowały fundusze podstawowe (78,87% funduszy własnych), w tym fundusz zasobowy, który stanowił ponad 72% wszystkich funduszy. Na koniec omawianego okresu nastąpił spadek funduszu udziałowego do poziomu 2,07% oraz wzrost funduszy uzupełniających do poziomu 24,13% ogółu funduszy brutto.

Strukturę funduszy własnych brutto przedstawiono w **Tabeli nr 16**.

Tabela 16. Struktura funduszy własnych Banku wg stanu na dzień 31.12.2020 r.

L.p.	Struktura funduszy	31.12.2020 r.	
		Wartość (w tys. zł)	Struktura
I	Fundusze podstawowe	64 812,4	77,12%
1	Fundusz zasobowy	61 845,3	73,59%
2	Fundusz udziałowy	1 919,1	2,28%
3	Fundusz ogólnego ryzyka	1 048	1,25%
II	Fundusze uzupełniające w tym :	19 231,5	22,88%
1	fundusz z aktual. Wyceny	231,5	0,28%
2	fundusz z tytułu zalicz. emisji obligacji własnych	5 000	5,95%
3	fundusz z tytułu zalicz. Pożyczki podporządkowanej	14 000	16,66%
	RAZEM	84 043,9	100%

Poczynając od 01.01.2014 r. w zakresie rachunku funduszy własnych i adekwatności kapitałowej obowiązują przepisy Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. (CRR) oraz Rozporządzenie uzupełniające nr 241/2014 z 14.01.2014r.

Od 31.03.2018 r. Bank – po wprowadzeniu wymaganych Rozporządzeniem zmian w Statucie i uzyskaniu zgody KNF – zaliczał do funduszy własnych udziały wniesione do tego dnia włącznie. W 2020 r. Bank uzyskał zgodę KNF na pomniejszenie funduszy o kwotę wypowiedzianych udziałów, czyli 1 208 tys. zł. Od 2019 r. - po uzyskaniu zgody KNF - Bank zalicza do funduszy Tier II wyemitowane obligacje (od 11.2019 r.) oraz pożyczkę podporządkowaną (od 12.2019 r.).

Poziom funduszy własnych wg. CRR/CRD na dzień 31.12.2020 r. przedstawiono w **Tabeli nr 17**.

Tabela nr 17. Fundusze własne wg. CRR/CRD uwzględniane do wyliczenia współczynników kapitałowych

		Stan (w tys. zł) 31.12.2020 r.	Struktura
1.	Fundusz udziałowy	1 852,8	2,28%
2.	Fundusz zasobowy	61 845,3	76,02%
3.	Fundusz ogólnego ryzyka	1 048	1,29%
4.	Korekty funduszy Tier I	-110,71	
5.	Fundusze Tier I po korektach	64 635,39	79,45%
6.	Zobowiązania podporządkowane (obligacje)	5 000	6,15%
7.	Zobowiązania podporządkowane (pożyczka)	14 000	17,21%
8.	Korekty funduszy Tier II	-2 757,64	
9.	Rezerwa na ryzyko ogólne	480	0,59%
10.	Fundusze Tier II po korektach	16 722,36	20,55%
11.	Razem fundusze własne netto	81 357,75	100%

Adekwatność kapitałowa Banku oceniana była w oparciu o sformalizowane procedury wewnętrzne, zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Banku. Badaniu podlegały wszystkie ryzyka zidentyfikowane w Banku, w wyniku czego tworzone wymóg kapitałowy. Dodatkowy kapitał tworzony był w większości na podstawie wyników testów warunków skrajnych.

Stres testy dla ryzyka kapitałowego obejmowały 3 warianty zmian i ich wpływu na wielkość współczynnika kapitałowego tj. obniżenie o 2% funduszy własnych, pełne wykorzystanie limitów alokacji kapitału, zakładanych w Planie ekonomiczno – finansowym oraz wzrost ekspozycji zagrożonych niewykonaniem zobowiązania o 15% wartości nominalnej kredytów plus 20% przychodów z prowizji do minimalnego wymogu na ryzyko operacyjne. Wymóg kapitałowy na ryzyka I Filara obliczany był miesięcznie, na ryzyka II Filara kwartalnie.

W 2020 r. odpowiedni poziom oraz właściwa struktura funduszy własnych w pełni zabezpieczały ryzyko związane z prowadzoną działalnością. Sytuacja w obszarze adekwatności kapitałowej była stabilna. Całkowity współczynnik kapitałowy w całym okresie kształtował się na dobrym poziomie, zapewniając bezpieczeństwo środków zgromadzonych na rachunkach bankowych. Wymogi kapitałowe prezentuje

Tabela nr 18.

Tabela 18. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka wg stanów na 31.12.2020r.

RYZIKO	WYMÓG KAPITAŁOWY
FILAR I	
Ryzyko Kredytowe	34 398
Ryzyko Rynkowe	-
Ryzyko Operacyjne	4 381
Ryzyko Koncentracji	-
SUMA	38 779
FILAR II	
Ryzyko kredytowe	5 000
SUMA	2 423
Oszacowany wymóg kapitałowy	43 779
Łączny współczynnik kapitałowy	16,78%
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy	14,87%
Współczynnik kapitału Tier I	13,33%

Łączny współczynnik kapitałowy został obliczony zgodnie z wytycznymi zawartymi w standardach CRR. Relacja całkowitego wymogu kapitałowego do funduszy własnych netto wynosiła 53,81%. Nadwyżka funduszy ponad wymagany kapitał wewnętrzny wynosząca 37,6 mln zł. pozwala na rozszerzenie działalności i umożliwia stabilny rozwój Banku.

G. Ryzyko wyniku finansowego

Ryzyko wyniku finansowego rozumiane jest jako ryzyko realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału w tym ryzyko odnoszące się do niewłaściwej dywersyfikacji źródeł osiąganego wyniku finansowego lub niezdolności Banku do utrzymania wystarczającego i stabilnego poziomu rentowności wynikającego z zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą planów finansowych. Ryzyko to obejmuje ryzyko strategiczne, ryzyko wyniku finansowego, ryzyko otoczenia ekonomicznego, ryzyko regulacyjne, ryzyko konkurencji, gdzie:

1. ryzyko strategiczne (działalności, biznesowe) - ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany
2. ryzyko otoczenia ekonomicznego – ryzyko zmiany warunków ekonomiczno-społecznych mających niekorzystny wpływ na Bank (cykliczności),
3. ryzyko prawne - prawdopodobieństwo poniesienia strat materialnych i niematerialnych, powstające m.in.: na skutek błędnego lub zbyt późnego opracowania lub uchwalenia regulacji prawnych, niestabilności uregulowań prawnych, zmian w orzecznictwie, błędnego ukształtowania stosunków prawnych, jakości dokumentacji formalno - prawnej czy niekorzystnych rozstrzygnięć sądów lub organów administracji publicznej rozstrzygających sprawy sporne prowadzone z innymi podmiotami,
4. ryzyko konkurencji – ryzyko zmian rynkowych (warunków konkurowania) mających niekorzystny wpływ na Bank.

W 2020 r. ryzyko wyniku finansowego było uznane za ryzyko nieistotne. Z uwagi jednak na istotne znaczenie wyniku finansowego w procesie zwiększania funduszy własnych, Bank analizuje ryzyko wyniku

finansowego w stosunku do potrzeb prowadzenia bieżącej działalności. Bank zarządzał ryzykiem wyniku finansowego opracowując Plan ekonomiczno – finansowy, który uwzględniał wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyka i adekwatność kapitałową w okresie planowanym. Ocena poziomu ryzyka wyniku finansowego stała się szczególnie znacząca w dobie pandemii, wobec wprowadzonych przez Radę Polityki Pieniężnej obniżek stóp procentowych. Zasady zarządzania ryzykiem poprzez analizę realizacji założeń Planu i Strategii działania określała „Instrukcja sporządzania i monitorowania Strategii działania oraz planu ekonomiczno – finansowego Banku Spółdzielczego w Płońsku”, jak również „Instrukcja zarządzania ryzykiem wyniku finansowego w Banku Spółdzielczym w Płońsku”. W ramach testów warunków skrajnych dla ryzyka wyniku finansowego Bank analizował:

1. wpływ zmian annuizowanej wartości kosztów działania o wartość odchylenia standardowego w okresie 12 m-cy na wartość wyniku finansowego,
2. wpływ spadku stóp procentowych o 200 p.b.,
3. wpływ wzrostu konkurencji na rynku lokalnym, co spowoduje spadek skali działania, w wyniku czego następuje:
 - a) odpływ bazy depozytowej o 5% oraz spadek kosztów odsetkowych o 5%;
 - b) zmniejszenie portfela kredytów oraz spadek przychodów z odsetek o 10%;
 - c) spadek przychodów z tytułu prowizji o 5%,
 - d) wzrost kosztów działania o aktualny poziom inflacji.

I. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej

Ryzyko wynikające z podatności instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów.

J. Ryzyko braku zgodności

Skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych.

K. Ryzyko cyklu gospodarczego

Ryzyko wpływu niekorzystnej fazy cyklu gospodarczego (spowolnienia lub recesji) na wynik finansowy i poziom kapitałów własnych Banku.

2. System kontroli wewnętrznej.

W Banku funkcjonował system kontroli wewnętrznej dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku, w sposób trwały i spójny wkomponowany w funkcjonowanie Banku jako całości oraz stanowiący podstawę bezpiecznego i stabilnego prowadzenia działalności.

Cele podstawowe (ogólne) systemu kontroli wewnętrznej określone w przepisach zewnętrznych implementowane w Banku były następujące:

- 1) skuteczność i efektywności działania banku,
- 2) wiarygodność sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem w banku,

4) zgodność działania banku z przepisami prawa regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Na proces zapewniania realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej składały się:

- 1) organizacja kontroli wewnętrznej – wielostopniowa, sformalizowana kontrola wewnętrzna, objęta systemem raportowania i oparta na planach określonych w matrycy funkcji kontroli,
- 2) mechanizmy kontrolne – tj. procedury, podział obowiązków, autoryzacja, w tym zwłaszcza autoryzacja operacji finansowych i gospodarczych, kontrola dostępu, kontrola fizyczna, proces ewidencji w systemach: księgowym, sprawozdawczym i operacyjnym oraz operacji finansowych i gospodarczych, inwentaryzacja; dokumentowanie odstępstw, wskaźniki wydajności, szkolenia.
- 3) szacowanie ryzyka nieosiągnięcia w/w celów.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej był zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach (trzy linie obrony):

- 1) **Na pierwszy poziom (IP)** składało się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, w tym stosowanie przez pracowników mechanizmów kontroli ryzyka,
- 2) **Na drugi poziom (IIP)** składało się:
 - a) zarządzanie ryzykiem realizowane przez:
 - Zespół Oceny Ryzyka – mający za zadanie identyfikację, pomiar lub szacowanie ryzyka zidentyfikowanego jako istotne, kontrolę, monitorowanie i raportowanie,
 - inne komórki niezależnie od zarządzania ryzykiem (Zespół Analiz Kredytowych, Zespół Monitoringu Ekspozycji Kredytowych, Stanowisko ds. Analiz i Weryfikacji Wartości Nieruchomości, Biuro Organizacyjno- Prawne i Logistyki, Zespół Restrukturyzacji i Windykacji, Dyrektor Finansowy, Zespół ds.. przeciwdziałania „praniu pieniędzy”, IOD);
 - b) działalność Zespołu Zgodności i Kontroli
- 3) **Na trzeci poziom (IIIP)** składała się działalność audytu wewnętrznego realizowanego przez Spółdzielnię Systemu Ochrony na zasadach określonych w umowie Systemu Ochrony w załączniku nr 4 i 11 do umowy.

System kontroli wewnętrznej obejmował: funkcję kontroli, komórkę ds. zgodności oraz niezależną komórkę audytu wewnętrznego.

Na funkcję kontroli składały się: mechanizmy kontrolne, niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Funkcja kontroli realizowana była na pierwszym i drugim poziomie zarządzania.

Bank zapewnił dokumentację funkcji kontroli w szczególności:

- 1) poprzez rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej,
- 2) opis, w formie matrycy funkcji kontroli, powiązania celów systemów kontroli z procesami w działalności Banku, które przez Bank zostały uznane za istotne oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

Komórka ds. zgodności miała za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności w działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie. Usytuowanie organizacyjne komórki ds. zgodności w strukturze organizacyjnej gwarantowało niezależność tej komórce poprzez:

- 1) bezpośrednią podległość Wiceprezesowi Zarządu ds. Finansów i Bezpieczeństwa,
- 2) możliwość bezpośredniego i jednoczesnego komunikowania się z Zarządem i Radą Nadzorczą,
- 3) możliwość jednoczesnego niezależnego raportowania do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku,
- 4) szczególny tryb powoływania i odwoływania, poziomu wynagrodzeń, ochrona przed rozwiązaniem

stosunku pracy lub przesunięciem,

- 5) uczestnictwo w posiedzeniach Zarządu,
- 6) uczestnictwo w posiedzeniach Rady Nadzorczej Banku, w przypadku gdy przedmiotem posiedzenia były zagadnienia, które bezpośrednio dotyczą systemu kontroli wewnętrznej lub zapewnienia zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- 7) uczestnictwo co najmniej raz w roku w posiedzeniach Rady Nadzorczej, na których jest omawiana działalność komórki ds. zgodności.

Struktura organizacyjna komórki ds. zgodności była dostosowana do zakresu prowadzonej działalności oraz poziomu ryzyka na jaki Bank był narażony. Zadania komórki ds. zgodności realizowane były przez Zespół Zgodności i Kontroli. Zespół Zgodności i Kontroli działał w oparciu o „Regulamin funkcjonowania komórki ds. zgodności”.

Czynności kontrolne były realizowane na wszystkich etapach sporządzania, obiegu i rejestracji dokumentów bankowych i miały na celu stałą analizę przebiegu i rezultatów pracy, bieżące oddziaływanie i reagowanie na nieprawidłowości i uchybienia oraz bieżące korygowanie uchybień i nieprawidłowości. Czynności kontrolne stanowiły integralną część codziennej działalności umożliwiając szybką reakcję na zmieniające się warunki i unikanie zbędnych kosztów. Stanowiły integralną część codziennych zadań wszystkich pracowników Banku. Monitorowanie poziome i pionowe odbywało się zgodnie z zatwierdzoną przez Zarząd i Radę Nadzorczą matrycą funkcji kontroli.

Przeprowadzone na podstawie matrycy funkcji kontroli testy poziome i pionowe nie wykazywały błędów krytycznych i znaczących w wyodrębnionych mechanizmach kontrolnych. Stwierdzone w trakcie testów nieprawidłowości miały charakter nieprawidłowości o niskim priorytecie. Nie wpłynęły na wynik finansowy czy poziom ryzyka odzwierciedlony w poziomie osiągniętych limitów wewnętrznych.

Zespół Zgodności i Kontroli regularnie, w terminach określonych w regulacjach wewnętrznych sporządzał sprawozdania z wyników niezależnego monitorowania w tym testowania pionowego i przedkładał je do wiadomości: Komórki Audytu Wewnętrznego w Spółdzielni Systemu Ochrony, Zarządu i Rady Nadzorczej. W roku 2020 Bank Spółdzielczy w Płońsku nie podlegał audytowi.

XI. PRZEWIDYWANE WARUNKI REALIZACJI WYNIKU FINANSOWEGO W 2021 ROKU

Prognozy gospodarcze dla Polski na rok 2021

Eksperci głównych instytucji opracowujących prognozy gospodarcze dla Polski są zgodni, iż recesja jakiej doświadczyła polska gospodarka w 2020 r. nie będzie zjawiskiem długotrwałym (w 2021 r. PKB powróci na ścieżkę wzrostu).

W prognozie gospodarczej opublikowanej w listopadzie 2020 r. Komisja Europejska oczekuje, iż wzrost PKB Polski w 2021 r. wyniesie 3,3 %. Osiągnięciu ponad trzyprocentowego tempa wzrostu sprzyjać będzie prognozowana przez ekspertów KE stopniowa odbudowa popytu konsumpcyjnego gospodarstw domowych, jak i poprawa dynamiki inwestycji. Wartość realnego PKB do końca 2021 r. nie powróci jednak do poziomu z końca 2019 r. (tj. do wartości przed wybuchem epidemii).

Podobny scenariusz dla polskiej gospodarki opracowali eksperci NBP, którzy oczekują, iż w 2021 r. PKB wzrośnie o 3,1 %. Prognozowane tempo wzrostu jest jednak nieco niższe w porównaniu z oczekiwaniami Komisji Europejskiej, gdyż eksperci banku centralnego są nieco mniej optymistyczni odnośnie dynamiki nakładów inwestycyjnych. Dalszemu spadkowi inwestycji może sprzyjać utrzymująca się niepewność odnośnie perspektyw aktywności gospodarczej na świecie.

W grudniu 2020 r. opublikowano prognozy gospodarcze dla Polski opracowane przez ekspertów Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). Także ich zdaniem, prognozowane tempo wzrostu gospodarczego w 2021 r. (2,9 %) będzie ograniczane przez utrzymującą się, negatywną dynamikę nakładów inwestycyjnych. W tych warunkach, filarem wzrostu będzie odbudowa popytu konsumpcyjnego gospodarstw domowych, wydatki publiczne, a także eksport netto.

Główne założenia makroekonomiczne, na których oparto tegoroczny budżet wydają się nieco bardziej optymistyczne od prognoz rynkowych (rząd oczekuje, iż wzrost PKB w 2021 r. wyniesie 4,0 %). Należy jednak mieć na uwadze, iż prognozowane w 2021 r. tempo wzrostu PKB oparto na założeniu wystąpienia głębszej recesji w 2020 r. (4,4 %, podczas gdy w prognozach KE przyjęto w 2020 r. spadek PKB na poziomie 3,6 %, zaś w prognozach NBP oraz OECD założono spadek PKB o 3,5 %). Tym samym istotny wpływ na oczekiwania dotyczące skali odbicia w 2021 r. ma efekt statystyczny (przy założeniu głębszej recesji w 2020 r. oczekiwane jest wyższe tempo odbicia w 2021 r.).

Prognozy gospodarcze dla Polski na 2021 r.

Wyszczególnienie	Komisja Europejska (XI 2020)	NBP (XI 2020)	OECD (XII 2020)	Ustawa budżetowa na rok 2021
PKB	3,3%	3,1%	2,9%	4,0%
Inflacja	2,0%	2,6%	2,3%	1,8%

Prognozy gospodarcze dla Polski na rok 2021

W ocenie Departamentu Planowania i Analiz polska gospodarka wzrośnie w 2021 r. realnie o 2,0 %. Powrót na ścieżkę wzrostu gospodarczego będzie konsekwencją stopniowej odbudowy aktywności gospodarczej w warunkach obowiązywania mniejszych restrykcji niż w pierwszych miesiącach epidemii w 2020 r. Głównym źródłem wzrostu PKB w Polsce będzie spożycie gospodarstw domowych, stymulowane przez wzrost wynagrodzeń oraz niski poziom stóp procentowych. Popyt krajowy będzie wspierany także przez inwestycje publiczne, współfinansowane z funduszy europejskich. 4

Prognozowane tempo odbicia gospodarki jest nieco niższe od oczekiwań głównych instytucji. Wynika to z przyjętego założenia, iż skala poprawy koniunktury w 2021 r. będzie mniejsza niż załamanie w 2020 r. (w minionym roku PKB zmniejszył się o 2,8 %). Za takim scenariuszem przemawiają obserwacje gospodarki w II połowie 2020 r. (proces odbudowy aktywności nie tylko w Polsce, ale też w innych krajach jest powolny i obciążony dużą niepewnością).

Średnioroczny wskaźnik inflacji w 2021 r. wyniesie 1,8 %, wobec 3,4 % w 2020 r. Potencjał wzrostu cen konsumpcyjnych będzie ograniczany m.in. poprzez umiarkowaną skalę konsumpcji gospodarstw domowych, na skutek utrzymywania się trudnej sytuacji na rynku pracy (wyższa niż przed kryzysem stopa bezrobocia). Tym niemniej, na skutek dostrzegalnych zmian klimatycznych, podobnie jak w latach ubiegłych istnieje ryzyko dalszego wzrostu cen żywności, a tym samym kształtowania się inflacji na wyższym poziomie niż przyjęto w projekcji. W tym samym kierunku (kształtowanie się inflacji powyżej prognoz) oddziaływać może wzrost cen energii (związany z decyzjami regulacyjnymi).

Tabela . Prognoza Banku BPS S.A.

Wyszczególnienie	Prognoza Banku BPS S.A. na rok 2021
PKB	2,0%

Inflacja konsumentów (średnia w okresie)	1,8%
Stopa bezrobocia rejestrowanego (na koniec okresu)	6,3%
Kurs EUR/PLN (średnia w okresie)	4,43 zł
Referencyjna stopa procentowa (na koniec okresu)	0,10%
WIBOR 1M (średnia w okresie)	0,20%

Wskaźnik inflacji pozostanie w granicach celu banku centralnego (2,5 % w skali rocznej, plus/minus 1 pp.). W związku z tym, w prognozie na 2021 r. założono, iż Rada Polityki Pieniężnej nie zmieni stóp procentowych NBP do końca roku. W efekcie, stopa referencyjna NBP wyniesie średniorocznie 0,10 %, tj. ukształtuje się na poziomie o 0,34 pp. niższym wobec odnotowanego w 2020 r. Rekordowo niskiemu poziomowi podstawowych stóp procentowych w 2021 r. towarzyszyć będzie adekwatne kształtowanie się rynkowych stawek WIBOR. Średnioroczny poziom jednomiesięcznej stawki WIBOR w 2021 r. wyniesie 0,20 %, w porównaniu z 0,62 % w 2020 r.

W prognozie przyjęto, iż w warunkach umiarkowanej skali poprawy koniunktury oraz niskiego poziomu wskaźników inflacji w gospodarkach rozwiniętych, polityka pieniężna zarówno w strefie euro, jak i w Stanach Zjednoczonych pozostanie łagodna (stopy procentowe na niskim poziomie, realizacja programu skupu aktywów), co powinno wspierać notowania złotego. W efekcie, średni kurs EUR/PLN ukształtuje się na poziomie niższym (o 1 grosz) od odnotowanego w 2020 r.

Perspektywy rozwoju sytuacji gospodarczej w Polsce pozostają w znacznym stopniu uzależnione od dalszego przebiegu epidemii, który jest obciążony dużą niepewnością. Prognozy opierają się na założeniu, że nie nastąpią także istotne zmiany w sytuacji politycznej na świecie i w Europie. W przedstawionych prognozach nie założono eskalacji konfliktów zbrojnych (Bliski Wschód, Półwysep Koreański, Ukraina), jak również istotnych zmian polityki gospodarczej w państwach Unii Europejskiej oraz w USA.

Zarząd Banku będzie monitorował potencjalny wpływ pandemii na sytuację Banku, podejmując wszelkie możliwe kroki, aby złagodzić negatywne jej skutki

Aktualna sytuacja epidemiologiczna będzie miała niewątpliwie wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową wielu przedsiębiorstw, a co za tym idzie również zatrudnionych w nich pracowników. Stąd globalnie w całym systemie bankowości należy się spodziewać pogorszenia portfela kredytów. Obniżenie stóp procentowych, po okresie pandemii będzie generowało skłonność Klientów do poszukiwania bardziej intratnych instrumentów lokowania środków, co może mieć wpływ na obniżenie skali depozytów w bankach.

Ekonomiści przewidują, że w 2021 r. sektor bankowy będzie działał w środowisku niskich stóp procentowych, co przy rosnących kosztach technologii bankowej oraz pogorszającym się portfelu kredytowym w sektorze bankowości spółdzielczej może wymusić procesy łączeniowe. Sektor spółdzielczy w 2021 r. stoi także przed koniecznością wdrożenia kosztownych technologii usprawniających i częściowo automatyzujących procesy w bankach. Wraz z dynamicznie zmieniającą się rzeczywistością prawną i technologiczną, wyraźnie zarysowała się konieczność pozostawania w cyfrowej bliskości z klientem, większego zakresu działania, szybkości podejmowania decyzji.

Dla Banku Spółdzielczego w Płońsku rok 2021 będzie okresem dużych wyzwań i intensywnej pracy. Pomimo wielu zagrożeń w otoczeniu zewnętrznym, nieuchronnych zmian organizacyjnych i technologicznych, Zarząd Banku jest przekonany, że innowacyjność, rozwój technologii, digitalizacja,

zapewnienie bezpieczeństwa cyfrowego i działanie w ramach Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS zapewni Bankowi bezpieczeństwo oraz możliwość dalszego rozwoju.

XII. POZOSTAŁE INFORMACJE

Bank nie zawierał umów holdingu oraz umów o których mowa w art. 141t ust 1 ustawy Prawo Bankowe. Wszystkie informacje wymagane przepisami art.111a Ustawy Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997r. (tekst jednolity Dz. U. z 2019r. poz.2357 z późn. zm.) zawarto w rozdziale III, IV, VII i X niniejszego sprawozdania. Ponadto opis systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń , informację o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe Bank ogłasza na stronie internetowej.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Płońsku:

1. Dariusz Konofalski – Prezes Zarządu	
2. Wioleta Ciulińska – Wiceprezes Zarządu ds.
finansów i bezpieczeństwa	
3. Robert Malinowski – Wiceprezes Zarządu ds. handlowych	

Płońsk, dnia 31 marca 2021 r.